

SOVIETAI IR KINAI

KAIP MAO CETUNGAS 'APSTATĖ' MASKVĄ

Viena iš įdomiausių modernios istorijos mįslių yra komunistinės Kinijos 'kultūrinė revoliucija', kuri visą kraštą paskandino chaosu ir keliems metams, jei ne ilgiau, sustabdė bet kokią pažangą visose srityse. Įdomiausia, kad toji revoliucija buvo įsakyta iš viršaus, paties Mao Cetungo. Juk normaliai valdantieji taip nesieltų, nebent būtų atsidūrę mirtiname pavojuje. Kaip dabar po truputį aiškėja, mirtiną pavojų Mao sau jautė iš sovietų pusės ir "kultūrinę revoliuciją" jam buvo reikalinga tam pavojui atremti. Įdomios medžiagos ta tema yra surinkęs ir paskelbęs "Problems of Communism" žurnale Maury Lisann.

Kaip žinia, Maskvos-Pekino santykiai aiškiai pašljo Chruščiovo laikais. Kosyginas ir Brežnevas tačiau tikėjosi juos dar galėsį pataisyti ir tam reikalui i Maskvą pasikvietė Kinijos ministerį pirminką Ču Enlai. Pasiūlymai, pagal oficialų pranešimą buvę 'atviri' ir 'draugiški', kas išvertus į paprastą kalbą reiškė, kad nebuvo padaryta jokios pažangos.

Kai amerikiečiai 1965 metų pavasarį pradėjo bombarduoti šiaurinį Vietnamą, Pekine kilo didelis susijaudinimas. Mat, Mao Cetungas typtat metų sausio mėnesį pranešavo, kad amerikiečiai neplės karo ir vyriausybėje bei kariuomenės vadovybėje kilo ginčų, kaip Raudonoji Kinija turėtų į tai reaguoti. Viena grupė, vadovaujama generalinio štabo viršininko Lo Juitčungo, siūlė pasiruošti eventualiai JAV intervencijai i Kiniją, kas reikalautų kariuomenės ir aviacijos sumoderninimo. Nors viešai to ir nebuvo pasakyta, tačiau buvo duota aiškiai suprasti, kad modernius ginklus Kinijai galėtų duoti tik Sovietų

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Sąjunga. Juo labiau, kad pagal Lo Juitčungą, Kinija buvo skubiai reikalinga atominių ginklų JAV atbaidymui.

Antra grupė, vadovaujama krašto apsaugos ministerio ir dabartinio Mao įpėdinio Lin Piao, amerikiečių intervencijos i Kiniją nelaukė, o jei ji ir įvyktų, kiniečiai ją pasitiktų partizaniniu karu pagal Mao mokslą.

Taip kiniečiams savo tarpe besiginčijant, Maskva pasiūlė Kinijai veikti kartu, kam kiniečių tarpe pritarė prezidentas Liu-Šaoči ir kompartijos gen. sekretorius Teng Hsiooping. 1965 metų kovo 30 d., Hanjui tarpininkaujant, buvo po ilgų derybų susitarta dėl sovietų ginklų per Kinijos teritoriją šiauriniam Vietnamui pristatymo.

Maskva po to padarė dar vieną žingsnį toliau. Balandžio 3 ir 17 dienų notomis Kremlius sau pareikalavo:

1. teise naudoti dviejų aerodromais pietvakarių Kinijoje ir ten laikyti 500 karių jų apsaugai;

2. orinio koridoriaus ar panašių teisių oriniam susisiekimui;

3. leidimo per kinų teritoriją pergabenti 4.000 karių, ir

4. vieno uosto pietinėje Kinijoje.

Jei Pekinas su tuo sutiktų, tai reikštų Lo, Liu ir Teng pažiūrų laimėjimą. Atrodo, kad Maskva nelaukė greito atsakymo, kiekvienu atveju, jo laukdama ji sustabdė bet kokią prieš Pekiną nukreiptą propagandą.

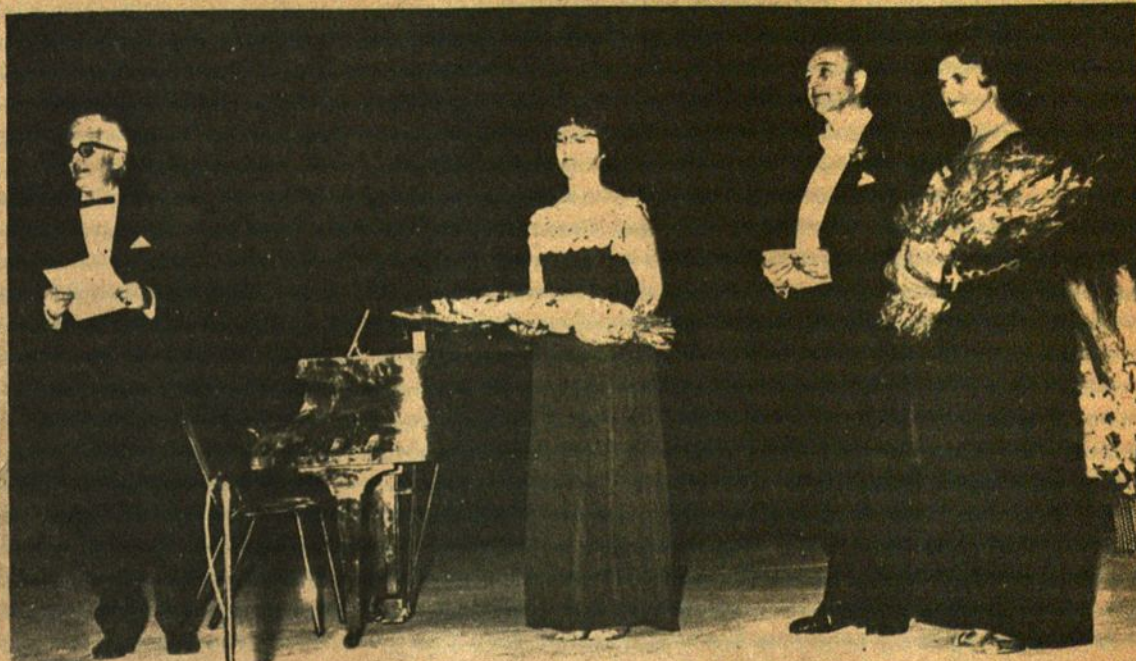
Maoistai pasisakė prieš Maskvos reikalavimus, kas iššaukė generalinio štabo viršininko Lo-Juitčungo kritiką partijos organe "Hung Ci". 1965 m. gegužės mėn. Ten Lo priminė Chamberlainą ir Daldier, kurie, kaip žinia,

atmetė sovietų talkos pasiūlymus dėl tos priežasties, kad Maskva reikalavo teisės savo kariuomenę siųsti per Lenkijos ir Rumunijos teritorijas. Kaip tik tai, kaip savo argumentą, panaudojo maoistai po to kilusiose diskusijose. Tiktų metų (1965) lapkričio mėn. vidaus diskusijos Kinijoje pasibaigė ir Lo dingio be žinios.

1966 metų pradžioje atrodė, kad dar, rasi, skubia ginkluota intervencija Maskva galėtų padėti savo šalininkams išsilaikyti, tačiau Mao pradėjo savo 'kultūrinę revoliuciją', kurios tikslas buvo atsikratyti visais Mao priešininkais. Paskutinis akstinas buvo Peng pasiūlymas išleisti komunikatą apie kiniečių ir japonų kompartijų pasitarimą, kuriame būtų pareikštas sovietų - kiniečių bendros veiklos šiaurinėje Vietname pageidavimas.

Tai patyręs Mao 1966 m. kovo 28 dieną pašalino iš vietos Pengą, paleido partijos CK propagandos komitetą. Japonams Mao tada pareiškė, kad karas su JAV yra sunkiai išvengiamas, jei tačiau sovietai ta proga norėtų okupuoti Kinijos dalį, jis atitrauktų savo kariuomenę i pietus nuo Jangcės upės, kur sudotų triuškinantį smūgį sovietams. Apie amerikiečius Mao daugiau nekalbėjo.

Prasidėjusi kultūrinė revoliucija sukėlė toki chaosą, kad niekas negalėjo būti tikras, kas ką ir kodėl muša. Pekinas paskelbė apie susirėmimus Kinijos - Sovietijos pasieniuose. Ambasadoriai buvo atšaukti, jų vieton paliekant tik 'reikalingą vedėjus'. Yra pakankamai pagrindo manyti, kad Mao bijojo, jog tarp sovietų ambasadoriaus Pekine Sergėjaus G. La pin'o ir jo priešų gali būti tam tikrų ryšių. Vėliau iš tikro kiniečiai kaltino visą eilę savo ka-

Iš solisto Stasio Baro gastrolį Australijoje. Po pirmojo koncerto Adelaidėje, koncerto organizacinio komiteto atstovas Jurgis Janavičius dėkoja solistams. Iš kairės: J. Janavičius, akompaniatorė pianistė Shirley Hicks, solistai Stasys Baras ir G. Vasiliauskiene.

STASYS BARAS ADELAIDĖJE

Audringais sveikini- mo plojimais sutiktas, vasario 28 d. mūsų brangus svečias malonia šypsena išėjo prieš ramų Adelaidės Scott Theatre jaukioje, modernioje salėje. Pradėdamas koncertą klasikais, solistas savo galingą balsą liejo mezzo voce nepaprastu lengvumu, pasigėrėtinu tembro grožiu. Giliai susikaupe klausytojai jau nuo pat pradžios buvo to balso užhipnotizuoti.

Koncerto partneriai sopranui G. Vasiliauskienei padainavus keletas dainas, St. Baras vėl išėjo jau su lietuvių liaudies ir originaliom dainom, kurias tirštai nuspalvino savo individualia kūrybine interpretacija. M. Petrausko "Pavasario dainoje" jis vokaliam sukūrė užburiantį gamtos paveikslą; St. Šimkaus harmonizuota liaudies daina "Vai, kur nužėgliuos?" jo beribio vokalio pajėgumo dėka, pavirto tikra garsų simfonija; J. Tallat-

Kelpšos "Liepė tėvelis" prabilo gyva meninio pasipasakojimo kalba. Originalioje J. Tallat-Kelpšos kompozicijoje "Ne margi sakalėliai" dramatiniai išsiveržė jaunuolio meilės ilgesys ir skausmas. A. Kačanausko dainą "Kur prapuolė tas kelelis?" solistas sugebėjo taip emociškai ir širdingai atlikti, jog klausytojų akyse sublygėjo ašaros. K.V. Banaičio daina "Aš šią naktį", kaip ir visos jo kompozicijos, reikalauja didelio meninio igudimo,

vilą Perkūnas". Lyriniu švelnumu nuskambėjo "Barcarole" iš K.V. Banaičio op. "Jūratė ir Kastytis" ir pabaigai buvo ypač įdomu išgirsti ariją iš neseniai Chicagoje pastatytos J. Gaidelio operos "Dana" (St. Santvaro libretas). Modernių harmonijų muzika prakalba atviru realizmu, lygiai kai yra realistinis ir operos turinys. Iš gražiai perteiktos neilgos arijos galėjome, nors paviršutiniškai, gauti šios operos muzikos įspūdį.

Po to G. Vasiliauskiene padainavo tris operų arijas.

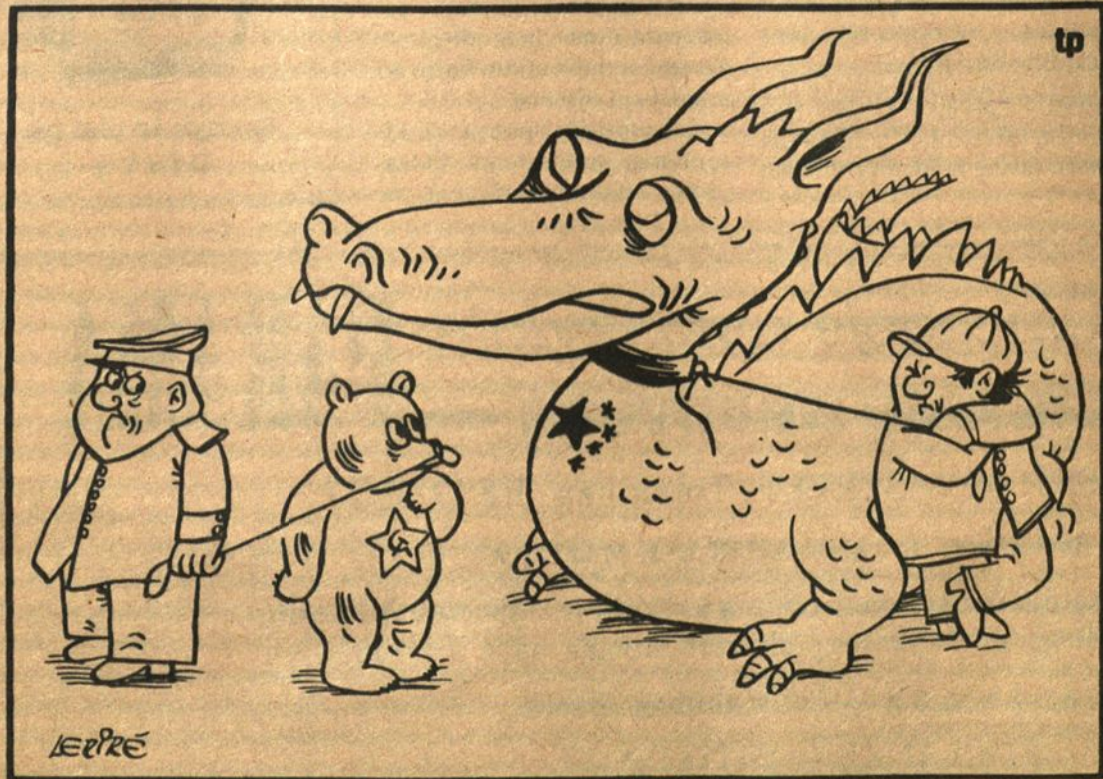
Koncerto finalui S. Baras parinko populiarias pasaulinių operų arijas ir čia buvo jo triumfas, nes jo meninė prigimtis -- operų pasaulis. Čia jis viešpatauja plačiai išskleidamas savo galingus sparnus. Garsų bangomis užliejo salę arija iš op. "Giaconda". Toliau, vietoje programoje numatytos arijos iš Carmen solistas padainavo ariją iš U. Giordano operos "Andrea Chenier". Mano spėjimu tas pakeitimas buvo padarytas todėl, kad jau kiek jautėsi solisto nuovargis ypač piano ir pianissimo gaidose, o "Gėlių" arija reikalauja daugiau vokalio subtilumo. Pabaigai arija iš Halevy op. "Žydė" (Rachel, tave dangus...) daugeliui priminė Kauno Valstybinę operą, o tuo pačiu kitą mūsų vokalinių galiūną K. Petrauską. Bisui S. Baras atliko paskutiniojo veiksmo ariją iš Puccini operos "Tosca".

Nors G. Vasiliauskiene toli gražu neatsvėrė svečio vokalio bei interpretacinio balanso, tačiau jos malonaus tembro lyrinis sopranas gražiai nuskambėjo parinktuose kūriniuose.

Prie piano buvo igudusi, jautri akompaniatorė, Adelaidės Valstybinio Radiofono pianistė Shirley Hicks, kuri kartu vyksta ir į kitas kolonijas.

Adelaidės didieji džiaugsmas "The Advertis-

(Nukelta i 2 psl.)

-- Gal išbandysime kuris stipresnis?

PO PIETU KRYŽIUM

VLADAS RADZEVIČIUS

NESIBAIGIANČIOS PROBLEMOS

Šiuo metu įvairiose Australijos lietuvių kolonijose jau pradeda darbą naujosios apylinkių valdybos. Jas, kaip ir kitas bendruomenines institucijas (apylinkės kontrolės komisijas ir apylinkės garbės teismus) vieneriems metams išsirinko bendruomeninė savivalda besidominti kolonijos lietuvių dalis.

Dvidešimties metų laikotarpyje bendruomeninės savivaldos struktūra įgavo pastovias formas ir išryškino savo turinį. Gal, laikui bėgant, dabartinė forma ir turinys užleis vietą kitokiai tremtinių savivaldai, tačiau šiandien, atrodo, niekas nepajėgtų ir norėdamas jų staiga pakeisti. Kelių dešimčių ar keliolikos lietuvių išrinkti apylinkės vykdomieji organai atstovauja duotos vietos lietuvių bendruomenei ir kalba jos vardu. Jie tvarko tremtinių visuomeninį judėjimą, duoda jam impulso ir rūpinasi bendraisiais tautiniais bei kultūriniais reikalais kolonijose. Būdinga, kad visose apylinkėse dauguma tremtinių pripažįsta tuos vykdomuosius organus, juos respektuoja ir jiems talkininkauja. Atitinkamos reikšmės teikiama ir tam faktui, kad savivaldines institucijas respektuoja ne tik pavieniai kolonijos lietuviai, bet ir įvairios lietuviškos organizacijos, bent jų dauguma. Jos talkininkauja apylinkės valdybai ir, reikalui atsiradus, naudojasi visų bendruomeninių institucijų patarnavimais. Daugis savarankiškai veikiančių organizacijų yra savanoriškai pasidavusios apylinkės kontrolės komisijai: ši komisija tikrina ir skelbia organizacijų finansinę atskaitomybę jų organizacijų visuotiniuose susirinkimuose.

Bendruomeninę savivaldą kritikuojančiai nurodinėja, kad jau dabar apylinkių valdybų veikla yra labai susiaurėjusi. Joms, esą, pasilikę tik tautinių švenčių organizavimai, nes socialinę globą vykdo atitinkamos moterų socialinės organizacijos, savaitgalio mokyklos veikiančios savarankiškai, o kultūrinius parengimus vykdančios atskiros kultūrinės organizacijos arba pavienių kultūrininkų grupės.

Apylinkės valdybos darbas, tikrumoje, nesiriboja tautinių švenčių rengimu. Jos yra tapusios tautinės veiklos koordinatorėmis plačia to žodžio prasme. Smulkesnius klausimus sprendžia ir bėgamuosius reprezentavimo darbus atlieka pačios arba per savo įgaliotinius, o sudėtingesniems klausimams iškilus, apylinkių valdybos šaukia organizacijų atstovų pasitarimus. Jos taip pat kviečia pavienius asmenis ir sudarinėja komitetus specifiniams uždaviniams vykdyti. Prie apylinkių valdybų veikiančios kultūros tarybos kultūrinėje srityje reiškiasi gana pozityviai ir pavieniai kultūrininkai veikia jų įtaigojami. Pastebima tendencija, kad apylinkių valdybos, nesitenkintų tik daline finansine parama, bet perimtų į savo rankas visą bendruomeninių mokyklų išlaikymą, o parapijines savaitgalio mokyklas paremtų pagal išgales.

Kiekvienos apylinkės valdybos veiklos kokybė ir kiekybė yra neatskiriama surišta su tą valdybą sudarančiais žmonėmis, jų pajėgumu ir sugebėjimais. Idealas, jei jie yra energingi, dori, taktiški ir pajėgūs atitinkamai reprezentuoti koloniją tiek prieš savuosius, tiek prieš svetimuosius. Kolonijose tokių žmonių yra, bet valdybose vis dažniau ir dažniau jų pasigendama. Pajėgius žmones dabar, atrodo, labiausiai atbaido ne darbas, bet intrigos. Tam tikros grupės žmonių vyksta į susirinkimus ne nuoširdžiam bendradarbiavimo norui pademonstruoti, bet asmenines sąskaitas suvedinėti ir priekabių ieškoti, dažnai ir beprasmiškus erzėjus kelti.

Tinkamų žmonių suradimas, ypač į apylinkių valdybas, ir yra tos nesibaigiančios problemos, kurios pilnumoje išryškėja pačiuose susirinkimuose ir kurios jaučiamos visus metus, kai valdybos nepajėgia tinkamai savo darbų atlikti. Susirinkimas laikomas pavykusi, jei atsiranda 5 - 7 kandidatai į valdybą. Visa kita, išskyrus skaitlines, atrodo, neturi reikšmės. Svarbu tik kad valdyba būtų sudaryta. Tos problemos, jeigu ir visai neišnyktų, tai bent žymiai sumažėtų, jei į susirinkimus atvykusieji parodytų nuoširdesnio bendradarbiavimo norą ir atsisakytų nuo asmeninių sąskaitų suvedinėjimo. Kolonijose, kur to asmeniškumo mažiau, apylinkių valdybos sudaromos daug lengviau ir į jas išrenkami tikrai vertingi bei pajėgūs lietuviai.

• STASYS BARAS pasveiko ir numatytos gastrolės Australijoje vyksta toliau. Nė viena kolonija nenukentės, Melbourne solistas S. Baras ir G. Vasiliauskiene koncertavo kovo 11 dieną, o po to seka Sydney (kovo 13) ir Canberra (kovo 15). Solistas išvyksta iš Australijos kovo 16 d.

• SAVOTIŠKA DVIKOVA vyksta tarp abiejų Australijos lietuvių savaitraščių (Tėviškės Aidai ir Mūsų Pastogė), Katalikiški Tėviškės Aidai kaltina bendruomeninę Mūsų Pastogę, kad jos redakcijos žmonės susitikinėja su iš Lietuvos atvykusiais komunistais pareigūnais. Šis laikraštis sityto tuos pareigūnus ignoruoti, jų vengti ir su jais iš viso nesusitikinėti ir primeta visos bendruomenės tempimą į kairę. Mūsų Pastogė tą susitikinėjimą ir pasiūnekėjimus grindžia principu meilė visų lietuvių visiems lietuviams ir primeta katalikiškam laikraščiui peilio politikos taikymą bendruomenėje.

• VIEN TIK TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPE šiemet yra įsijungusi į Adelaidės Meno Festivalį, kuris čia rengiamas kas antri metai. Tiesa, jo preliudu buvo Stasio Baro ir G. Vasiliauskiene koncertas ir Festivalio organizatoriai už tai lietuviams oficialiais raštais dėkojo. Kaip pastovi institucija, kurią Festivalio organizatoriai reko-

JAV LB TARYBOS RINKIMŲ TAISYKLIŲ SANTRAUKA

JAV LB VI-tosios Tarybos rinkimai vykdomi reguliariomis apygardomis lietuvių visuotiniu, tiesioginiu, lygiu ir slaptu balsavimu. Rinkikai ir renkamieji turi būti registruoti LB apylinkėse ir ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus. Balsuoti galima asmeniškai rinkimų būstinėje, arba paštu pasiunčiant balsavimo kortelę apylinkės rinkimų komisijai.

Balsuoti gali rinkikas tik už tos rinkiminės apygardos kandidatus, kurioje jis gyvena.

Rinkiminės apygardos

JAV LB yra padalinta į devynias apygardas: aštuonias reguliarias LB apygardas ir vieną nereguliarią. Rinkiminės apygardos yra

S. BARAS

Adelaidėje...

(Atkelta iš 1 psl.)

ser" ir "The News" idėjų jų meno kritikų rimtus S. Baro kaippo dramatinio, italų mokyklai charakteringo tenoro įvertinimus ir jo sugebėjimą įtikinančiai perduoti atliekamus muzikos kūrinis.

Daugelis vietos lietuvių buvo nusivylę, kad kartu su S. Baro neatvyko kita viešnia iš JAV, būtent Aldona Stempužienė, dėl kurios bendrų gastrolių buvo pasklidę gandai. Mūsų tautiečiai būtų turėję progos susipažinti ir su šia JAV-se žinoma lietuve dainininke. Kiekvieno atveju Australijos lietuviai tikisi, kad S. Baro viešnagė nebus paskutinė ir jo pavyzdį paseks ir kiti menininkai.

Baigdama juntu reikalingą pasakyti, kad panašios iš tolimų kontinentų atvykstančių menininkų viešnagės turėtų būti ateityje atsakingiau planuojamos. Savaitės begyje suorganizuoti 4 koncertus atskirose, viena nuo kitos kelių šimtų mylių atstume vietovėse. Gastrolėms reikia skirti žymiai ilgesnį laiką.

A. Binkevičiūtė-Gučiuvienė

P.S. Visuose solisto Baro koncertuose Australijoje duodama ta pati programa.

menuoja svečiams apžiūrėti, yra Adelaidės Lietuvių Archyvas - Muziejus. Festivalio pranešimuose nurodomos valandos, kada į galima aplankyti, o brošiūrose yra ir plačiau apžvelgtas.

• SYDNEJUS LIUDI netekęs jauno, energingo ir giliai susipratusio jaunosios kartos atstovo Audriaus Laurinaičio, kuris šiomis dienomis buvo užmuštas automobilio katastrofoje. Laurinaitis studijavo mediciną ir aktyviai dalyvavo skautų ir lietuvių studentų gyvenime.

šios: Vakarų (Los Angeles), Chicagos, Ohio. Detroito, Bostono, Hartfordo, New Jersey, New Yorko ir Pietryčių. Toms apygardoms priklauso jų ribose veikiančios LB apylinkės ir tose vietovėse gyveną lietuviai.

Kandidatai

Į Tarybą bus renkami 37 nariai. Kandidatu gali būti kiekvienas lietuvis, įtrauktas į LB apylinkės narių sąrašus. Kandidatu negali būti rinkimų komisijos nariai. Kandidatai išstatomi rinkimėse apygardose. Kandidatus apygardos rinkiminei komisijai pasiūlo 10 rinkimų grupė. Atskiru sąrašu rinkimų grupė gali siūlyti ne daugiau kaip 7 kandidatus. Tas pat asmuo kandidatu tegali būti tik viename sąraše. Rinkiminėje apygardoje turi būti pasiūlyta ne mažiau 10 kandidatų.

Rinkimų komisijos

Rinkimus praveda rinkimų komisijos: vyriausia rinkimų komisija (sudaryta Washingtono), apygardų rinkimų komisijos ir apylinkių rinkimų komisijos. Vyriausią rinkimų komisiją sudaro Centro valdyba, apygardų rinkimų komisijas, Centro valdybai paveldus, sudaro apygardų valdybos, o apylinkių rinkimų komisijas sudaro LB apylinkių valdybos. Ten kur nėra LB apylinkių rinkimų komisijas gali sudaryti ir paskirti asmenys, gavę Centro valdybos sutikimą.

Vyriausia rinkimų komisija rūpinasi rinkimų tvarkingu pravedimu, iš gautų apygardų suvestinių nustato kiekvienai apygardai išrinktų narių skaičių, sprendžia skundus, surašo rinkimų protokolą ir skelbia rinkimus. Apygardų rinkimo komisijos rūpinasi apygardų kandidatais, sudaro kandidatų sąrašus (ne raidyno tvarka, bet burtų keliu), paruošia apylinkių komisijoms balsavimo korteles ir jas išsiunčia, sudaro apygardoje gautų rinkimų duomenų suvestines ir persiunčia vyriausiajai rinkimų komisijai.

Balsavimai

Balsavimai gali būti atliekami asmeniškai rinkimų dieną būstinėje ir paštu. Rinkikas balsuoja tik asmeniškai, kito įgalioji negali. Balsuotojas balsuoja tik savo rinkiminės apygardos ribose. LB nariai, priklausę Centrinei LB apylinkei, balsuoja paštu per šią apylinkę. Balsavimo kortelėje atžymima ne daugiau kaip pu-

Julija Grikinaitė Los Angeles St. Vincento ligoninėje išdirbo 20 metų ir nepraleido nė vienos dienos. Už tai ligoninės administracijos buvo įvertinta specialiu atžymėjimo ženklu. Įvykis pastebėtas ir vietos amerikiečių spaudos (Northwest Leader No. 8) kur patalpinė to atžymėjimo nuotrauką.

Julija Grikinaitė gyvena netoli Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios. Per dvi dekalas ji yra Parapijos choro dalyvė. Daugelio lietuviškų organizacijų talkininkė. Iš profesijos Lietuvos mokytoja, ji yra tikras pareiškimo pavyzdys. (ja)

se kortelėje surašytų kandidatų, bet jokių atveju ne daugiau kaip 37. Balsavimo kortelės rinkikams turi teisę išduoti tik apylinkės rinkimų komisija. Balsuotojas rinkimų būstinėje, atžymėjęs norimą kandidatų skaičių balsavimo kortelėje, pats asmeniškai įmeta kortelę į balsavimo dėžę. Balsuotojas paštu pasirūpina du vokus, didesnį ir mažesnį. Atžymėtą balsavimo kortelę įdeda į mažesnį voką, jį užklijuoja (be pavarės ir adreso) ir įdeda į didesnį voką, kurį adresuuoja apylinkės rinkimų komisijai. Ant didesnio voko užrašo savo pavardę ir adresą ir išsiunčia ne vėliau kaip 1970 m. gegužės 10 d. Tokia pat tvarka balsuoja ir tie LB nariai, kurie balsuoja per Centrinę apylinkę.

Skundai

Skundai dėl rinkimų teisėtumo įteikiami vyriausiajai rinkimų komisijai, pasiunčiant nuorašus apylinkių ir apygardų rinkimų komisijoms.

Rinkimų kalendorius

Rinkimai įvyksta 1970 m. gegužės 16-17 dienomis. Kandidatų sąrašai apygardų rinkimų komisijoms įteikiami ne vėliau balandžio 15 dienos.

Apygardų rinkimų komisijos sudaromos ne vėliau kaip iki kovo 15 dienos. Apylinkių rinkimų komisijos sudaromos ne vėliau kaip iki kovo 31 dienos.

LB apylinkių valdybos apylinkių rinkimų sąrašus apylinkių rinkiminės komisijoms įteikia ne vėliau kaip iki gegužės 1 dienos.

Apylinkių rinkimų komisijos balsavimo korteles registruotiems balsuotojams išsiunčia ne vėliau kaip iki gegužės 1 dienos.

Balsuotojai paštu rinkiminės komisijoms balsavimo laiškus išsiunčia ne

vėliau kaip iki gegužės 10 dienos (pašto antspauda).

Apygardų rinkiminės komisijos vyr. rinkimų komisijai kandidatų sąrašą išsiunčia ne vėliau kaip balandžio 20 dieną, o balsavimo kortelės apylinkių rinkimų komisijoms pristato ne vėliau kaip iki balandžio 25 d.

Skundai vyr. rinkimų komisijai įteikiami ne vėliau kaip per 7 dienas rinkimams pasibaigus.

Vyr. rinkimų komisija skundus išsprendžia ne vėliau kaip iki birželio 7 dienos. Rinkimai įsiteisėja ne vėliau kaip per 10 dienų rinkimams praėjus. Esant skundams, jie įsiteisėja vyr. rinkimų komisijai skundus išsprendus.

Rinkimų rezultatus vyr. rinkimų komisija skelbia ne vėliau kaip iki birželio 15 dienos.

JAV LB Centro Valdyba

• JAV LB Centro valdyba vasario 28 d. susitiko su U.S. senatorium Ralph T. Smith aptarti įstatymo projekto H. R. 14910 pravedimo galimybes. Įstatymo projektas, šiuo metu pasiūlytas kongresui, numato paramą tautinėms kultūroms Amerikoje palaikyti ir ugdyti. Ta proga Centro valdyba įteikė senatoriui atitinkamą memorandumą. Senatorius pažadėjo paramą.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Viešėdami Chicagoje aplankykite MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ — PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAŽEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAM PASIRANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

TAIKOS RYŠIS SU LAISVE

PASIKALBĖJIMAS SU DR. MARTYNU KAVOLIU

-- Apie kurio pobūdžio taiką kalbama, kai Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimo proga, bet okupacijos sąlygose, Jungtinių Valstybių Kongrese sukalbėta malda už taiką?

-- Taika yra trejopo turinio. Pirmiausiai turime galvoj taiką religijai ne prasme. Šiuo reikalu Šv. Raštas moko, kad Dievas sukūrė kelią taikai dvasiniu žmogaus atgimimu per Kristų siekiant tuo viršgamtinio būdu atnaujinti žmogaus santykius su Dievu, artimu ir visuomene. Taika šia prasme yra išreikšta krikščionišku obalsiu: "Viską atnaujinkime Kristuje!" Šioji taika yra labai svarbus socialinis veiksnys, jei taikomas pagal jo paskirtį. Todėl nestebėtina, kad net ateistinis komunizmas jam priduro reikšmės, stengdamasis krikščionišką taikos sąjūdį paveikti, kad jis tarnautų skirtingam socialistinės taikos sąjūdžio uždaviniui. Tai išryškina, kad krikščioniškoji taika yra pavojuje nusto ti išvidinės dvasios atgimdyti asmenį ir atnaujinti visuomenę pagal Kūrėjo paskirtį. Jai nepakanka vien išorinės organizacijos ir mechanikos ir net išorinio pamaldumo. Tikrasis maldingumas turi galvoj taiką dvasiniu atnaujinimu ir veikimu. Jis turi turėti ryšį su esamomis gyvenimo sąlygomis. Maldingumas be ryšio su gyvenimu pakimba ore ir pasidaro specialus teoretinės spekuliacijos ar pasaulėžiūros pasireiškimas.

Taika pasireiškia ir filosofiniu turiniu. Šisai taikos supratimas veikia moksliniu tikslu ir metodu. Jis siekia protinio taisyklingumo, bet ne praktiškojo tikslingumo. Jis parodo plyšį tarp teorijos ir praktikos ar tarp žodžių ir darbų. Juk ir komunistinė idėja gražiai išdėstoma, bet jos pritaikymas rodo kitką. Filosofinė taika gražiai vaizduojama liberalių filosofų galvosėnose, bet lieka neįgyvendinama pragmatiškųjų politikų praktikoje. Filosofinės taikos sąjūdis nepajėgė vargstantį žmogų priartinti taikos realybei.

Taika pasireiškia dar ir politinio pobūdžio pagal politines ideologijas. Bet jos įvairuoja, lygiai kaip žmonių protai ir samprotavimai įvairuoja, kliudą pasiekti vieno dū išvadų. Taikos šiąja prasme siekiama savo

paties politinio pragmatizmo požiūriu, bet nesivadovaujama žmogaus orumo ir (idealinio, ekonominio ir socialinio) teisingumo sumetimais. Čia galioja egoistinis doros dėsnis: Gerat, kas man ar mano srovei naudinga. Čia demokratijoje galioja daugumos valia ir totalistiniame režime galioja valdančios mažumos valia. Čia vienur modifikuota ir kitur beribė prievarta galipasidaryti valdymo priemonė pagal senąjį poetinį posakį: "Willst du nicht mein Bruder sein, so schlage ich dir den Schaedel ein". Čia politinės diskusijos linksta išsigimti dvasiniu ir net fiziniu teroru. Politinė taika, atitrikusi nuo religinės ir filosofinės taikos varžtų, pasidaro taikos karikatūra. Valdančiųjų totalitarizmas ir valdomųjų anarchizmas yra du šios politinės taikos sąjūdžio kraštutiniai.

-- Koks yra taikos ryšys su laisve?

-- Taika be laisvės, lygiai kaip ir laisvė be pareigos, yra socialiniai neįmanomi dalykai. Tiesa, laisvė yra būtina žmogiškumui bujoti ir asmeninei bei kolektyvinei kūrybai reikštis. Bet asmeninis ir visuomeninis pareigingumas ją išlaiko. Laisvė turi savo esminį turinį. Bet ji įvairiais pasireiškia skirtingose vietose ir laiko sąlygose bei nepriklausomame ir vergystės gyvenime.

-- Kaip galima trumpai apibudinti laisvės būvimą?

-- Ji yra sudėtingo turinio ir kontraversinio vertinimo. Jos turinį sudaro jos principinė esmė, kuri gali būti religinio ar filosofinio pobūdžio. Ji priklauso nuo išvidinio asmens ir socialinio dalyvavimo laisvimo akcijoj ir nuo išorinių sąlygų laisvei pasireikšti, kurios yra kintamo pobūdžio. Kontraversinis vertinimas pa-

sireiškia laisvės klausimu: ką vieni skelbia esant laisve, tat kitiems gali būti nelaisvė. Laisvės elementų čia pamėnėsimė keletą:

1) Laisvę sudaro natūralinė žmogaus teisė gyventi, pasiruošti gyvenimui, dirbti pagal savo pasirinkimą ir pasiruošimą, pasirinkti gyvenamą vietą, turėti savo paties nuomonę ir ją reikšti taikiai būdu, itakuoti valdžios sudarymą ir veikimą laisvais rinkimais ir peticijomis.

2) Laisvę sudaro tėvų teisė auginti ir auklėti savo vaikus jų pačių religine ar pasaulėžiūrine linkme.

3) Laisvę sudaro bažnyčios teisė savarankiškai, be pasaulinės valdžios kontrolės, organizuotis ir bažnytiniai veikti, auklėti savo tikinčiųjų vaikus ir dvasiškųjų prieauglių, platinti savo religinę literatūrą ir pasireikšti krikščioniškos taikos sąjūdį, bet ne vien tik laikyti pamaldas bažnyčioje.

4) Laisvę sudaro tautiečių teisė laisvai apsispręsti dėl valstybinio savarankiškumo ir santvarkos.

5) Laisvę sudaro žmogaus natūralinė teisė gyventi be pavojaus, kad be viešojo teismo nutarimo gali būti suimtas, įmestas kalėjiman, ištremtas ir net nužudytas.

6) Laisvę sudaro žmogaus orumas, reikalaujantis laisvės santykiauti su giminėmis ir draugais be politinės policijos priežiūros ir be reikalavimo tarnauti politinei propagandai.

7) Laisvę neįmanoma be dalyvavimo laisvimo akcijoj, kuri yra pirmoj eilėj dvasinio pobūdžio.

-- Kuo pasireiškė socialistinės taikos sąjūdis?

-- Socialistinės taikos sąjūdis susiorganizavo maždaug prieš 25 metus. Jam visą laiką pirmininkavo čekoslovakų teologas Hromadka, kuris buvo teoretiniai ištikinės, kad taika įmanoma komunistų santvarkoj, bet apsunkinama kapitalistiniame pasaulyje. Jo reikalų vedėjas buvo kitas čekoslovakų teoretikas. Tačiau kai raudonoji armija prieš dvejus metus pavergė Čekoslovakų komunistinę respubliką, tai sakytos socialistinės taikos sąjūdžio vadovai užprotestavo. Bet jos reikalų vedėjas buvo atstatytas ir Hromadka, kuris turėjo Stalino taikos premimo, pats atsistatydino ir mirė nuo širdies smūgio, apsigylyęs socialistinės taikos realumu. Tat parodė, kad socialisti-

RAIMONDOS APEIKYTĖS
PIANO KONCERTAS

JURGIS GLIAUDA

1840 metų žiemą pasakų karalius Hans Christian Andersen atlinkė jauno pianisto Franz Liszto piano koncertą. Nemirtingasis Anderseną taip nusako koncerto įspūdį: atrodė mums, kad kiekvienas matome prieš save mylimiausį draugą. Ir kada jis skambino jo veidas vis kilnėjo, visėjo

ti piano muzikos klasę. Raimonda yra ilgametė akompaniatorė Parapijos chorui ir solistams. Jos vieša muzikinė veikla seniai prasidėjo Los Angeles mieste, o štai, gaudama Magistro laipsnį ji yra vos peržengusi dvidešimtį savo amžiaus metų!

Pianistė Raimonda Apeikytė

gražyn, įkvėpimas ir gyvybės džiugesys plito jame ir piano stygos kito, tartum visas orkestras skambėtų instrumente... Ir kada jis baigė, gėlės pasipylė prie jo kojų...

Tie, prieš 130 metų tarti žodžiai dažnai skamba mano sąmonėje praveriant duris į koncerto salę... Kokį tenka išgyventi pasitenkinimą, kada tie žodžiai suskamba sąmonėje, apleidžiant koncertą...

Šį pavasarį Raimonda Apeikytė apvainikavo savo muzikos studijas Magistro titulu. Dabar ji pakviesta į kolegiją ves-

Raimonda yra atstovė tos šviesiausios mūsų jaunimo grupės, kuri nebijo atkaklausio darbo, kur studijos ir talentas sueina į džiuginančią darną. Įtaka tėvų, Nelės (buv. Kauno valst. teatro aktorės) ir Vytauto Apeikių įnešė lietuvišką giją į Raimondos gyvenimą.

Kovo 14 d. Raimonda suruošė viešą savo talentą demonstraciją -- recitalį. Immaculate Heart kolegijos salė sudaro gerą tokiam koncertui sąlygas: akustika, dalyvių vietos, šviesa. Recitalio programai pianistė parinko J.S. Bacho, M. Ravelio, L. v Beethoveno, F.F. Chopino ir Juozo Gruodžio kūrinius.

Parinkusi programai plačią muzikinio gyvenimo skalę, nuo klasikų iki impresionisto, per romantiką, ir įjungusi mūsų Gruodį, kuris savo kontrarpunktu ir harmonija artėja į mūsų amžiaus naujoves, Raimonda turėjo dėkingą aruodą savo technikai ir intelektualinei interpretacijai re-

prezentuoti. Tuo ji išvengė gana pedantiško tik vieno kūrėjo nagrinėjimo, kas dažniausiai praktikuojama tik ilgų kompozitoriaus studijų sekmeje.

Fūgos genijus Bachas sukūrė savo piano koncertus dar tada, kada forte -- piano neegzistavo. Smūgio stiprumas ar laikumas ir pedalo reikšmė dar nebuvo lemiantis faktorius. Tik jo nustatytas pirštų išdėstymas tapo visam laikui įstatymu, ir toks palieka Bartoko ir Stravinskio klaviatūroje. Beethovenas jau operuoja forte -- piano, jo vadinamu Hammerklavieru, ir savo dispozicijoje turi visus modernaus piano ypatumus.

Išieties punktu Apeikytė kaip tik parinko amžinas Bacho variacijas Partita (seniau taip vadino suitas), lyg miniatiūrinės fūgas su savo klasiška cadenza, monotomomis ir ritmu. Vėliau, Beethovenas su jo sąmyšiu, skubotu gaidos užbėgimu gaidai (rubato) ir temperamentu provokuoja pianistą išvelti į kūrinių srautą. Debussy antrininkas Ravelis atel na su jo tokatiniu Jeux d'Eau demonstruoti pirštų smūgiui, rankų kaitai ir emociniam efektui. Chopinas įneša emocijas ir aistrą. Po Chopino, kaip tarė Schumannas, piano muzika tapo kita, niekad nesugrįžusi į buvusio prieš jį stovį. Ir, pagaliau, Gruodis, kuris pasaulinės muzikos rubrikoje būtų "nacionalinių" muzikų skyriuje, su jo kampotumu deklaracijose, su kartais labai sentimentaliu lietuviškos temos lietimu ir su kai kada patetišku atsi- grįžimu į šio amžiaus pradžios Leipzigo mokyklą.

Visa ta medžiaga sudarė logišką neieskančią ekscentriškumo koncerto visumą. Pianistė turėjo čia plačius plotus išgyventi, išgyventi, žavėtis ir žavėti.

Raimondos Apeikytės skambinimo technika iš karto pagauna savo užtikrintu brandumu. Ji naudoja klaviatūrą ir pedalą su elegantišku laisvumu, tačiau ir tas "griaustiniškumas", kuris neišvengiamas Beethovenui (jo Hammerklavier) ateina puikioje savo formoje, be pastangos jį pabrėžti, ar išskirti. Raimonda visiškai atmeta įprastą jaunųjų pianistų polinkį turėti savo nuosavą kadenų improvizaciją, kap-

(Nukelta į 6 psl.)

SAVE AT
Mutual Federal
Savings and Loan

2212 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILLINOIS 60608

Peter Kazanauskas, President

Tel. 847-7747

A SOCIETY
OF CHICAGO6%
PER ANNUMON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$10,000. OR MORE.
2 YEAR MATURITYPaid and
Compounded
Quarterly5%
PER ANNUMREGULAR
PASSBOOK
ACCOUNT

NOW INSURED TO \$20,000.

AKIMIRKOS APIE REZISTENCIJĄ (6) BRONYS RAILA

KAD JAM DIEVAS PADĖTŲ!

Tris pirmuosius R. Spalio romanus galima skaityti, kaip atskiras knygas, turinčias savo fabulinę liniją ir maždaug išbaigtą veiksmą, nors veikėjai tie patys, aišku, vienam kitam dar nematytam prisidedant. Beveik tą patį būtų galima pasakyti ir apie ketvirtąjį tomą - "Rezistenciją", nors skaitytojas, užvertęs paskutinį puslapį, ryškiai pajus, kad šį kartą šviesųjų ir kiek tamsesnių herojų likimai tikrai nesibaigia su Birželio sukilimo fragmentiniu vaizdu ligoninėje, kad sunkiai sužeistas studentas partizanas Alejūnas atgauna sąmonę. Priešingai, veikėjų likimai šaukiasi tolesnio jų istorijos tęsinio. Aiškiai matyti, kad įvykiai komplikuojasi, kilęs karas veikėjų žingsnius dar brutaliau supainioja, drama gilėja.

Gavęs tokį išpūdį, suprantama, toliau klausiau autorių: kas bus netrukus? Ar iš viso dar kas nors bus?

- Bus! - atsakė Romualdas. - Kad tik suspėčiau, kad tik aš pats dar ilgiau šioje žemėje užsibūčiau ir nepavargčiau. Rašau toliau, tebegyvenu savo herojų likimais, gilinuos į vis plačiau augančią gigantiško masto tragediją. Prašau Dievo, kad tik suspėčiau ir galėčiau jį aprašyti...

Tokio Talkininko pasirinkimas rašytojui, tikiuosi, labiausiai padės. Kaip ilgų amžių patyrimai rodo, Dievas padeda tiems, kurie atkakliai dirba, giliai pergyvena ir klauso savo vidinio pašaukimo balso, iš klaidų mokosi ir tobulinasi, atkakliai ieško, ryžtingai vykdo savo užmanymus, jų įgyvendinimui aukoja visą šios žemės trumpą laiką, savo privatinę laimę ir miesčionišką komfortą. Viską, kam mum kitiems mirtingiems nelengva ryžtis ir viską, nuo ko dar sunkiau atsisakyti.

Į mano tolimesnį klausimą konkrečiau apibrėžti tos vienos generacijos romanų serijos apmatų, Spalis atsakė noriai, nesivaržydamas, aiškiai ir, gal būt, kiek neatsargiai. Nes tai yra pasiryžimų ir svajonių vekseliai, kurių išpirkimas, kaip man atrodo, reikš labai įtemptą, vis didesnę ir vis sunkėjančią darbą.

- Sekantis, t.y. penktasis generacijos tomas vadinsis "Mergaitė iš Getto". To romano fonas - vokiečių okupacija Lietuvoje. Veiksmo varikliais, tarp kitko, bus mano herojų vedybinis gyvenimas ir net "lytiniai elementai". Tikiuosi išvystyti stiprią intrigą. Visi veikėjai iš "Alma Mater" ir vienas kitas nauji... Šeštąją generacijos romanų tomą ketinu pavadinti "Partizanas, kuris buvo Sereika". Su juo prisikasimė ligi gigantiško mūsų tautinės tragedijos masto. Mano uždavinys čia bus didelis ir labai sunkus. Ruošiuosi jam jau seniai: ieškau ir rankioju medžiagą, kiek įmanydamas susirašinėju su buvusiais partizanais ir partizanėm. Teks mėginti pateikti to dramatiško laikotarpio nuotaiką ir foną, tartum aš pats ten būčiau buvęs ir dalyvavęs. Tačiau stengsiuos, kad tai nebūtų "kaubojiškas romanas". Iš pavadinimo matot, kad pagrindinį vaidmenį ten turės Sereika. Pirmą kartą jis pasirodė "Ant ribos" - savotiškas, lyg ir neigiamas tipas. Vėliau, "Alma Mater", "Rezistencijoje", "Mergaitėje iš Getto" ryškiniu jo charakterio bruožus palengva, kol jis atsiskleis visu platumu... Septintasis ir paskutinis tomas dar be pavadinimo. Veiksmas vyks... Amerikoje. Šiandien galėčiau tik tiek pasakyti, kad būsiu brutaliai atviras. Kas

kitų dar nebuvo pasakyta, gal bijota, varžytasi ar slėpta, ten ras vietas.

- Aplamai, savo rašomą generacijos istoriją skiriu netiek dabarčiai, kiek ateinančiom, tolimesnėm kartom. Aš tikiu, kad lietuvių tauta atgaus laisvę. Iš dabartinės kartos nelaukiu nei laurų, nei gal per didelį pasmerkimą. Labiau laukiau ir bijosiu tik atgimusios tautos žodžio, kaip ji pažiūrės ir įvertins mūsų darbus.

Palikdami rašytojo pageidaujamą išsamų įvertinimą ateinančiom kartom, kur mes, šiandieniniai skaitytojai, dar galėtume išsikšti? Nebent kiek staptelėti ties romanų pavadinimais, kol jie gal dar ne galutini ir ne per vėlu. Romanų pavadinimai ("užvardijimai") nėra esminiai dalykai, bet ir ne visai nereikšmės. Geriausia, kai pavadinimas yra reikšmingas, gražus savaime ir kiek galint arčiau atitinka temą. Mažiau gerai, kai pavadinimai arba išreiškia tik kokią vieną temos smulkmeną arba savo aliuzija būnaper stambūs, žymiai platesni už veikale išrutuliotą temą.

Kaip matyti, jau išspausdintų ir dar rašomų Spalio romanų pavadinimuose atstovaujami visi trys atvejai. Tiksliausi ir geriausi gal buvo "Gatvės berniuko nuotykių" ir "Alma Mater", "Ant ribos" - nekonkretus, nieko aiškiau nepasakantis. "Rezistencija" - vis dėlto platesnis ir didesnis už tokio didelio vardo romane vaizduojamus įvykius. "Mergaitė iš Getto" - lyg ir sakyti, kad tai greičiau bus tik detalė vokiečių okupacijos ir gal antinacinės rezistencijos fone. "Partizanas, kuris buvo Sereika" - lietuvių kalboje neabejotinai bereikalingas tokio laužyto sakinio gremėzdis.

Beveik jausčiau pagundą kurstyti autorių dar ieškoti naujų vardų ir pergaltoti, prieš galutinai krikštijan neužbaigtus tomus.

Pradedant su "Rezistencija" ir vėliau su sekanciais tomais rašytojas neišvengiamai susidurs su žymiais jautresniais, o gal kartais ir pagiežiškais vieno kito skaitytojo reagavimais, tiek išeivijoje, tiek ir tėvynėje, kur užsienio lietuvių veikalus turi teisės paskaityti agitpropo politrukai.

Rašytojas, berods, su pagrindu nujaucia, kad prieš tokios rūšies literatūrą pirmiausiai pasišaus visi buvę salioniniai komunistai, kurie prieš karą ilgai pramogavo, keikdami Smetoną, entuziastingai kėlėsi į "nukentėjusius" veikėjus ir liaudies draugus prie Stalino, vokiečių virto klusnūs ir ramūs piliečiai ir ne vienas vėliau atsirado išeivijoje gal ne tiek iš ryžtingumo "kovoti už tautos laisvinimą", kiek iš nerimo ir baimės, kad grįžę iš rytų draugai nepaimtų "ataskaiton" už bailumą ir neišjungimą į komunistinį pogrindį. Nors ir nebuvę tarybiniais viceministrais, vienas kitas įžiūrės save "Rezistencijos" komisaro Jurkūno personaže. Kiti vėl prisimins, ką kalbėjo prie Stalino ar kaip laižėsi žaizdas prie Hitlerio... Iškilus tai temai mūsų dialoge, Spalis pareiškė:

- Aš nenoriu nė vieno jų užgauti, nesu ir nenoriu būti teisėjas, o tik istorijos žingsnių ir faktų fiksuotojas. Todėl malonėkit nekelti tos problemos...

Jeigu truputį nusižengdamas mūsų pokalbio intymumui, čia vis dėlto tą "problemą" iškėliau, tai savo atsakomybe ir savais žodžiais. Antra vertus, tai jokia naujiena. Būsim kas mes ar nebūsim teisėjais, o lietuviška publika jau gan greit trys dešimtmečiai, kai vieni kitus teisė ir dar šiandien tebesiteisia. Dažnam gyvenimas būtų nebemielas, jeigu nerastum ko apkaltinti.

Baltimorės vyrų choras "Daina". Pirmoje eilėje iš kairės: B. Karpers, J. Kazlauskas, V. Mildažis, St. Rutkauskas, programos pranešėja Ramunė Buivytė, dirigentė L. Bekerskienė - Baker, J. Račkauskas, V. Dulys, A. Rinkevičius ir I. Kučiauskas. Antroje eilėje: G. Matulionis, K. Sadauskas, J. Buivys, A. Adomaitis-Adams, kun. A. Dranginis, J. Stefura, Vl. Bačanskas ir A. Juškus.

ALT S-gos Baltimorės skyriaus veikla

ALT S-gos valdyba pageidauja, kad skyriai į metus sušauktų bent 3-4 susirinkimus. Mūsų skyrius renkasi beveik kas mėnuo, išskyrus, žinoma, vasaros atostogas. Praėjusiais metais įvyko 8 susirinkimai. O prieš mūsų parengimus būna dar ir pridėtinų pasitarimų.

Šiomet pirmą kartą susirinkta sausio 31 d. Pavaduodamas susirinkusį sk. pirmininką Vl. Bačanską, sueigai vadovavo garbės narys Nadas Rastenis. Patikrinus protokolą, skyriaus sekretorius supažindino susirinkusius su S-gos išdininko Meč. Šimkaus ir Liet. Fondo laišku turiniu.

Baltimorės Liet. Draugijų Tarybos kasmet leidžiamai Vasario 16-sios paminėjimo programos knygelei paremti iš sk. izdo paskirta 10 dol.

Kadangi Velykos šiemet labai ankstyvos, tai pirmiau sutarto Užgavėnių vakaro nutarta atsisakyti, nes pobūvis būtų tik savaitė prieš Vasario 16-sios pokylį. Dėl netinkamo tokiame rengimui laiko vargu būtų buvę galima tikėtis daugiau svečių.

Vietinėms draugijoms ką rengiant, būtų daug lengviau pasirinkti laiką, jei Liet. Svetainėje būtų viešai skelbiamas parengimų tvarkaraštis. Nutarta mūsų atstovui Svetainės B-vės taryboje, St. Rutkauskui, paveisti šį reikalą iškelti artimiausiam B-vės direktorių (tarybos) susirinkime.

Nesant pirmininko, kuris su numatytais mūsų suaktuviniams parengimui (bal. 18 d.) pakviesti solistais ar sambūriais paprastai susisiektu telefonu, šiuo reikalu jokių nutarimų dar ne prieita.

Antrą kartą susirinkta š.m. vasario 7 d. Šiuo kart perskaitytas Tautos Fondo ir jo baltimoriškio igaliotinio K. Kudlos laiškas, ragina Fondą paremti. Į šiam tikslui K. Kudlos sudaromą vietos komitetą mūsų skyriui atstovauti paskirtas M. Karaša.

Ypač susikaupta ties būsimoju parengimu skyriaus 20 metų veiklos suaktuvėms paminėti. Ilgai svarstyta, ar meninę programą turė-

tų atlikti vietinės pajėgos ar iš kitur pasikviestos.

Į šį susirinkimą netikėtai atsilankė daugiausiai vidurinės srovės veikėjas, senas Baltimorės tautininkas Petras Jaras. Kai visi savo šnekas jau buvo pabaigę, svečias atsistojo ir jautriu žodžiu kreipėsi į susirinkusius, primindamas, kad kitos pakraipos veikėjo P. Grigaičio paminklui statyti jau surinkta keli tūkstančiai, o B.K. Balučio paminklui nei pusės tiek. Balutis, pasak P. Jaro, buvęs puikus lietuvis, didis patriotas ir geras diplomatas. P. Jaras Baltimorėje bene pirmutinis šį reikalą pajudino. Nariams vienbalsiai priartiant, iš sk. izdo paskirta 50 dol., o Jaras pridėjo dar savo atskirą auką -- 10 dol.

Pakalbintas mūsų skyriuje pasilikti nariu, P. Jaras sutiko. Pasigirdo keli balsai, svečių iš karto pripažįstą garbės

nariu, atseit, jis būtų atleidžiamas nuo nario mokesčio. P. Jaras mūsų skyriui priklausė ir anksčiau, tik kurį laiką buvo pasitraukęs. Jo sugrįžimas pakėlė visų nuotailą. Neseniai netekom garbės nario dr. Ad. Laskausko, jo vieton dabar atėjo kitas.

Praėjusių metų pabaigoje šiam veteranui sukakė 90 m. amžiaus. P. Jaro nuopelnams lietuvių bei aptarti gruodžio 14 d., jo gimtadienį, buvo skirta geroka Baltimorės Liet. Radijo Valandos dalis. Taipgi sukakties proga jį viešai papilinės vakarienes metu pasveikino vietos liet. šv. Alfonso parapijos klebonas prel. L. Mendelis.

Kelis dešimtmečius jis stropiai darbavosi ir plunksna Dirvą ir kitus laikraščius aprūpindama žiniomis iš Baltimorės. Parašydavo ir šiaip straipsnių liet. visuomenės klausimais. "Turėčiau dar ir dabar ką pasakyti, bet ranka jau nebeklauso", pasiskundė.

(sm)

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIA

ŠV. PETRO BAZILIKOJE ROMOJE, pasaulyje garsiausioje vietoje jau baigiama įruošti.

Kiekvienam lietuviui branginančiam savo tautos kankinių atminimą dera būti šio paminklo kūrėjų tarpe.

Šių metų liepos 7 dieną kopolyčia bus dedikuota.

SAVO AUKĄ ATSIŪSKITE PRIEŠ KOPLYČIOS DEDIKACIJĄ.

Rašykite:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND
2701 W. 68 St., Chicago, Ill. 60629.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

NEPAMIRŠKIT ĮSIGYTI
"REZISTENCIJĄ"

ŽVILGSNIS PRO KILPĄ

REDAGUOJA TEISYBĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJA

ABSOLIUTINIO NULIO METAI

Atrodo, kad pastaraisiais laikais ištvirtino nuomonę, jog nekrikštyti metai yra kaip nekrikštytas kūdikis, kurio sielą kiekvienu momentu gali velnias nusinešti savo reikalams. Todėl labai pagirtina, kad mes kone kiekvieniems metams duodame vieną ar kitą skambų vardą, tuo įamžindami svarbiausius tais metais mūsų atliktus darbus ar išryškintus siekimus. Gaila, kad tikrai kiek per vėlai tą gražiąją tradiciją pradėjome puoselėti. Sakysime, pirmieji po karo dar Vokietijoje galėjo būti Zuikio Metai, paskui Vaizbos Metai, Affidavitų Metai, Skundų Metai, Herojiniai Atlanto Perplaukimo Metai, Dishwasherio Metai ir t.t. Vėliau jau gal būtų tik Rezidencijų Metai, Savitarpio Apisipiaudymo Metai ir panašūs ligi pat šių dienų.

Ber vis dėlto vienaip ar kitaip pakrikštyti metai mus žymiai paspyrėjo į priekį ir pagausino mūsų veiklos vaisius. Ir taip, -- Maironio Metais mes čia pasigimdėme ir išsiauginome jau žymiai daugiau Raseinių Magdžių, negu jų senojo kartoj radome, Donelaičio Metais gerokai padidėjo mūsų tarpe šio poeto pavaizduotų Slunkių ir Pelėdų skaičius, o tai regimai sucementavo mūsų bendruomenės tautinį charakterį, Laisvės Kovos Metais visuotiniai pakilo mūsų narsumas, vaikai susirikiavo prieš savo tėvus, o tėvai prieš savo vaikus žūtbūtinai kovai dėl tėvynės laisvės. Gi vaisingiausi buvo praėjusieji Švietimo ir Šeimos Metai, nes per tą laikotarpį dėl lietuvių pertekliaus uždėdė Sv. Antano gimnazija Kennebunko, Saleziečių gimnazija Italijoje, Pranciškiečių liet. aukšt. mokykla Pittsburghe, pasidalinome su Juodųjų panterų nabašnikais lietuviškas kapines Chicagoje, o mūsų jaunuoliai pradėjo kurti kolektyvines šeimas be rasių, tikėjimų ir net lyčių skirtumo.

Visą šį gausų praeities patyrimą susumavę, mes siūlome iki šiol dar nekrikštytus 1970 metus pavadinti Absoliutinio Nulio Metais. Mes esame ištikimi, kad tas gražus vardas visiškai tiks šauniai pradėtų metų turiniui, nes ne tik jų skaičius baigiasi nuliu, bet ir šį magišką ženklą atsiremia ir didelė dauguma mūsų veiklos rezultatų bei polėkių.

Savo tvirtinimui pagrįsti, štai galime pateikti nors ir tokius matematiškai tiksliai išspręstus davinius:

VLIK + ALT + LB + TF + LF + KF -- mūsų suaukoti pinigai = 0.

Išleistų literatūros veikalų suma -- sukritikuotų puslapių skaičius = 0.

Patriotiniai darbai -- patriotiniai žodžiai = 0.

Mūsų esamų ir būsimų vaikų suma -- ilgi plaukai, barzdos ir ūsai = 0.

A.L. Piliiečių klubai -- degtinės altoriai = 0.

"Iškilusi tautietis" -- banketo knygelė, automobilis ir namai = 0.

\$1,000.00 premijuotas romanas, drama ir kt. -- \$1,000 = 0.

Taigi, Nulinių Metų vardas, mūsų nuomone, visiškai atitiks mūsų gyvenamąją tikrovę, o, be to, absoliutinis nulis dar pranašingai ženklins ir mūsų čionykščių būsimųjų kartų lietuviškojo patriotizmo temperatūrą.

KIEK ILGAI IŠLIKSIME TAUTOS NEUŽMIRŠTI?

Tai labai lengvai išsprendžiamas aritmetikos uždavinys.

Poetą Antaną Strazdelį istorija gyvai prisimena jau 1937 metus po jo mirties. Mūsų patriotinį istoriką Simoną Daukantą prisimename 116 metų po mirties.

Antano Strazdelio pomirtinį turtą sudarė: senas bėras arklys -- 4 rublių vertės, žalmargė karvė -- 2 rubl., sena kiaušė su 3 paršiukais --

1 rubl., 3 vištos -- 15 kapelių, antis su 10 ančiukų -- 20 kap.; be to, 2 duonkubiliai, rėtis, gelėda, kibiras ir girkas -- 1 rubl. 4 kap.

Simono Daukanto testamentinis palikimas buvo: 2 drobės, 1 užvalktis, 2 apatinės kelnės, 6 nosinės, 2 rankšluosčiai, 4 poros skarpetų. Be to, jo testamentas žodžiais, -- "sve-tur buvo palikęs stalinis ziegorėlis, apnešioti kailiniai ir dvi pagalvės."

Žinodami tvirtą dėsni, kad juo daugiau materialinio turto gyvendami

A.

ISBEG' ISBEGO...

Išbėg' išbėgo iš Rusnės kaimo Pulkelis mergužėlių, Viena už Maikio, kita už Chaimo, Trečia už juodužėlio.

Verkė gegutė, verkė raiboji, Žalia girelė gaudė, O Maikiai Chaimai apsigraiboje Po dukružėlę glaudė.

Vieną ant kelių meiliai sodino, Kitą šilkuos kilioje, Trečią darželin įsivadino Ir rūtelę užklojo.

Viena kvailiojo, kita uliojo, Trečia bare nudryžo, -- Visos naktųžem susivoliojo, Pas motinėle grįžo.

Šaukė močiutė, rankas nugrąžė, Keikė likimą-žverį, O dukružėlės tėvo garaže Po šimtą gramų gerė...

KAI ŽODŽIAI IR VEIKSMAI SUTAMPA...

Spaudos žiniomis, Ottawos Universiteto Lyginamųjų Pedagoginių Mokslų Centro direktorius, Psichologinių ir Pedagoginių Mokslų Fakulteto ordinatinis profesorius, Tarptautinio Pedagoginių Mokslų žurnalo, leidžiamo UNESCO, patarėjas, filosofinio veikalo "Iš sutimų į aušrą autorius dr. Antanas Ramūnas -- "Nepriklausomos Lietuvos" laikraščio spaudos baliuje laimėjo šokių konkurse pirmąją vietą. Šis ir panašūs biografiniai įvykiai dar kartą įrodė, kad gerbiamas profesorius nemelavo, apie save rašydamas:

Ateina į žemę žmogus neramūnas, Neramūnas Rytuose ir Vakaruose...

sau susikrauname, tuo greičiau mus istorija pamiršta, palyginę savo banko knygutės, namų ir automobilių vertę su šių dviejų kūrėjų "lobiu", atvirkštine proporcija galite tiksliai sužinoti, kiek ilgai po mirties būsite savo tautos atsimenami.

Atsiprašome

Nuoširdžiai atsiprašome lietuvių visuomenę, kad, nors apie tai ir niekur nieko nerašydami, iki šiol tyliai sau galvojome, kad šiame pasaulyje tik milijonus dolerių valdanti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje "Pildomoji" Taryba yra amžina. Dabar po LF suvažiavimo paaiškėjo, kad ir milijoninio Lietuvių Fondo Valdība yra taip pat įamžinta.

LITUANISTINĖJE MOKYKLOJE

(Ištraukos iš tikrų dialogų)

Mokytojas: Kas tau amžinai įstrigo atmintin praeitą sekmadienį įvykusiose Vasario 16-sios iškilmėse?

Mokinys: Mano tėvas, kuriam publika neleido baigti savo pagrindinės prkalbos?

★

Mokytojas: Koks lietuvių prezidentas ilgiausiai išbuvo tose aukštose pareigose?

Mokinys: Povilas Dargis.

★

Mokytojas: Koks jūsų šeimoje yra dažniausiai minimas ir labiausiai gerbiamas iš čia gyvenančių lietuvių rašytojų?

Mokinys: Mečys Šimkus, kuris kasmet surašo mūsų taksus.

★

Mokytojas: Pasakyk, vaikeli, kodėl, pavyzdžiui, tavo tėvelis šiandien negali grįžti į okupuotą Lietuvą?

Mokinys: Jis bijo.

Mokytojas: Labai gerai... Labai gerai. O ko jis bijo?

Mokinys: Mano vyriausiojo brolio mamos.

GALIMA, NEGALIMA IR BŪTINAI REIKIA

Kadangi bendravimo su okupuota Lietuva reikale buvo daug neaiškumų, o Vliko cirkuliarai vis dar nenurodo, kaip kurią dieną, kurioj vietoj ir kuriam tautiečiui reikia tuo klausimu mąstyti ir elgtis, tai mūsų Teisybės Mylėtojų Draugijos Centro komitetas, remdamasis ligšioliniais konkrečiais pavyzdžiais, čia ryžtasi visiems aiškiai pasakyti, kas galima, negalima ir ko būtinai reikia.

Galima -- visiems patriotams važiuoti į okupuotą Lietuvą ir už ke-

lionę tiesiai rusų komunistams į rankas įduoti mažiausia po 1,000 dolerių.

Negalima -- eiti klausytis iš Lietuvos dainininko ir koncerto rengėjams iškisti 5 dolerius, nes tai permaža suma.

Galima -- Noreikos, Kaniavos, Daunoro ir kitų dainininkų bei chorų klausytis tikstančiams visų partijų ir pažiūrų tautiečių kas sekmadienis per visų kolonijų radijus ir iki paskutinės išpirkti jų plokšteles, nes niekas nemato, ką užsidarę namie darome.

Negalima -- tu pačių klausytis dainuojančių scenoje, nes tai lygu viešam apsinuoginimui.

Galima -- 5 valandas Australijoje kalbėtis ir gerti su Justu Paleckiu, 5 dienas Lietuvoje su savo giminėmis komunistais, pareigūnais ir patikėtiniais, nes tai privatus bendravimas lietuviu su lietuviu.

Negalima -- fotografuotis su sovietine kiaušė šėrėja, nes tai kiaušiškas pasielgimas.

Būtinai reikia -- apsilankius čia kuriam nors okupuotos Lietuvos menininkui, mokslininkui ar patikėtinio patikėtinui, bent pusę metų po to tarp savęs soclenk tyniaujant keiktis, spiaudyti, šnipintis, kvislingintis ir mikuckintis, nes tai labai pagyvina laisvės kovos įtampą.

BROLYBĖS PALAIMA

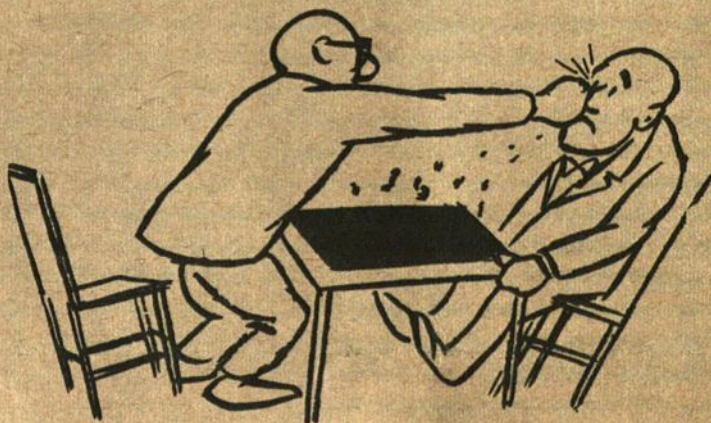
Brolis brolio ranką spauda, Pirt-parduoti dera, Ar iš meilės apsispiaudo, -- Man vienodai gera.

Brolis terbon lobį krauna, Brolio -- tuščias delnas, Kai viens kito plaukus rauna, -- Man abiejų pilnas.

Brolis broliui ausį skelia Per seimus ir puotą, Kelia balsą ir čierkelę Už mane raguotą.

O pro veją, pro velėnas Uodegom išdygus, Būsim broliai ir brolėnas Ir Aš -- visi lygūs...

IŠSPRĘSTAS KLAUSIMAS

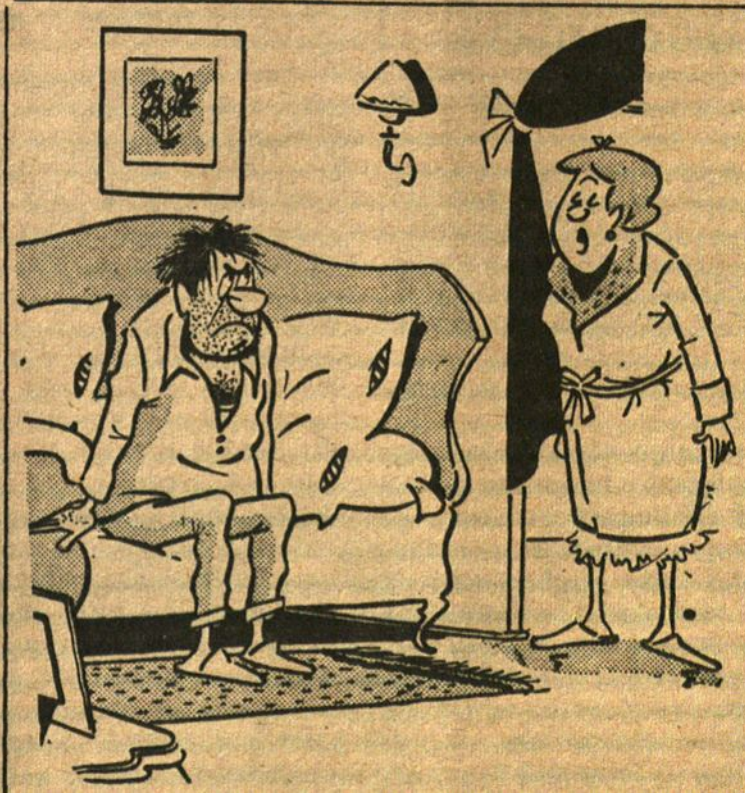

"Mūsų laisvės kovai vadovaujančių aukščiausiųjų veiksmų atstovų pasitarimas buvo labai naudingas, nes buvo pasikeista nuomonėmis ir išryškintos pažirtos į mūsų tautai gyvybines problemas". (Korespondencija iš veiksmų konferencijos)

DAUG ZADANTIS VISŲ VEIKSMŲ SUTARIMAS

Mus nepaprastai džiugina, kad po ilgų konferencijų, seimų, simpoziumų, suvažiavimų bei susiožiavimų Chicagoje, New Yorke ir Washingtono mūsų vadovaujantieji veiksniai Vasario 16-sios išvakarėse pagaliau pasiekė tokio nuomonio suderinimo, kuris turės tiesiog lemiamos reikšmės visai mūsų ateities veiklai. O tas atsakingų asmenų nuostabus idėjų naujumas pastarojo meto kalbose ir raštuose buvo taip išsakytas:

RIMTIES VALANDAI

"Lietuvi! Buski naujam visuotinės istorijos rytmečiui! Tu išvysi dar neregėtus moderniosios žmonijos dar neišvaikščiotus buitės ir kūrybos nuostabius horizontus. Tu atplėsi dvasios sparnus nuo kasdienybės ir laikinybės pančių ir matysi beribius ateities plotus bei galimybes ir Vakarams ir Rytams."

(Prof. dr. Antanas Ramūnas)

Skaityk ir platink
DIRVĄ

RAIMONDA

APEIKYTĖ...

(Atkelta iš 3 psl.)

rizingus vibratus ir inoringus akcentus. Turėdama repertuare beveik visus kūrinius, esančius labiau ar mažiau toccata ženkle, Raimonda nepiktinaudojo tos provokacijos, bet suvedė visumą briliantiškai, be šuolių į ekscentrizmą.

Chopino inerpretacijai pianistai naudoja kaip tik jo posakį: dainuojančioji ranka gali nukrypti nuo tikslaus laiko, bet akompanuojančioji ranka privalo išlikti tikrame laike.

Apeikytė pristatė Chopiną su atsidavimu dviem jo Scherzo (skirtingame rakte) ir paties Chopino sukurtos "dainuojančios rankos" versija negundė pianistės leisti į sauvališką improvizaciją, bet pietiška - maldingai atnašauti duoklę kompozitoriaus harmonijai. Apeikytės rankų slydimas, rankų kaita ties klaviatūra buvo akademiškai tikslūs. Dainuojantis Chopino kūrinių stilius nebuvo paaukotas sentimentui, bet pristatytas saikinga ir akademiškai -- švariai. Ignaz Mocheles, Chopino žinovas, prisipažino, kad Chopino pasažai, prisotinti "atstumiančios ir šurkščios rakto kaitos" nebaudo jo dėl to, kad slystantis skambinimo metodas nuneigia moduliacijos aštrumą. Visa tai lengva matyti Raimondos klaviatūroje, kur kaip tik Mocheles žodžiais ir panaudotas artimiausias Chopinui slystantis skambinimo metodas...

Raimondos Apeikytės recitalis buvo didelis įvykis ne tik Los Angeles lietuvių kultūrinėje kronikoje, bet ir Amerikos lietuvių muzikiniame gyvenime. Mes esame tokie neturtingi šioj srityje. Raimonda įrodė, kad ne vien magistro laipsnis vainikuoja atkaklias studijas, bet kad talentas vainikuoja Magistrą. Ir šio rašinio ap-

STUDENTAI DAINUOJA

Lietuvis jau dainuoja nuo pat jaunų dienų. Ir ta meilė dainai riša mus visus. Albumas "Vitvat Akademia", jaunimo įgrotas ir įdainuotas, šokių muzika linksmina visus, o patriotiniais žodeliais primena Nemuno šalę...

Tai graži Velykinė dovana jaunimui, o ir vyresniems puikus studento dienų prisiminimas. Albumo kaina \$8.50.

Plokštelės gaunamos pas platintojus:

Chicagoje:

Karvelio krautuvėje, 2501 W. 71 St.
Gradinsko krautuvėje, 2512 W. 47 St.
Brazdžionio krautuvėje, 2646 W. 71 St.
Marquette Delicatessen, 2553 W. 71 St.
Feliksas Daukus, 7159 Maplewood Ave.
Endzelis, 3240 So. Halsted

Clevelande:

Dirvoje, 6907 Superior Ave.
Baltic Delicatessen, 677 E. 185 St.

Bostone:

Baltic Florist, 502 E. Broadway
Lendraitis Leonas, 450 E. 7 St.

New Yorke:

Jack Stukas, 1016 Schliefer Rd., Hillside, N. J.
Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y.
Pašukonis Jonas, 86-22 98th St., Woodhaven, N. Y.
Galminas Jonas, 84-20 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

Detroite:

J. Gaižutis, 571 Grixdale
Sabalis Antanas, 32 Simpson Rd., Rochester, N. Y.

Los Angeles:

A. Skirius, 4366 Sunset Blvd., Hollywood, Calif.

Toronte:

J. R. Simanavičius, 175 Parkside Dr.

Pirmoji plokštelė "Grogame Jums" gaunama pas B. Brazdžionį, 2646 W. 71 St., Chicagoje.

OMAHOS LIETUVIŲ ŽINIOS

Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą vasario 22 d. Omahos lietuviai pradėjo šv. Antano parapir-

imtis leidžia tik mėgėjų požiūriu pasisakyti dėl koncerto, paliekant neginčijamą privilegiją specialistams tarti savo nuomonę.

Nepriklausomoje Lietuvoje pianistų koncertai buvo apgaubti tam tikro intelektualinio rafinuotumo. Tai buvo dideli įvykiai. Kaip gera, kad šis mūsų talentingosios Raimondos koncertas praėjo išskirtinio pakilimo ženkle, ir kolegijos salė buvo pripildyta, ir katutės atkakliai kvietė bisuoti, ir gėlių buvo daug. Ir kažkaip pakilu jausti, kad Anderseno žodžiai, jam atlikus Liszto koncertą, atgyja išeinant iš Raimondos Apeikytės recitalio.

jos bažnyčioje pamaldomis, kurias atlaikė ir jautrų pamokslą pasakė kun. J. Tautkus.

Iškilmingoji minėjimo dalis vyko šv. Antano parapirijos salėje, atidarant bendruomenės apyl. valdybos pirmininkui P. Adamoniui. Amerikos himną sugiedojo K. Kartanienė.

Minėjime paruoštą kalbą (autoriui B. Sulskiui tarnybos reikalais išvykus Argentinon) perskaitė V. Gaidelis. Iš svečių kalbėjo Omahos miesto tarybos narys latvis J. Ritums ir kandidatas į kongresmanus R. Reilly. Latvių vardu sveikino Omahos latvių bendruomenės atstovas. Miesto tarybos narys J. Ritums apylinkės bendruomenės pirm. P. Adamoniui įteikė Omahos miesto burmistro suteiktą Garbės Piliečio titulą. Buvo priimtos ir pasiūstos rezoliucijos Lietuvos laisvės reikalui. Laisvinimo reikalams surinkta 321 dol.

Meninę minėjimo programą atliko choras Rambynas diriguojamas muz. Br. Jonušo. Porą koncertinių da-

lykelių pianinu atliko iš Rochesterio, N. Y. į prie Omahos esančių Offut Karo Aviācijas bazę persikėlusį lietuvaitė M. Neumann.

Tose pačiose mokyklos patalpose vyko ir bendruomenės valdybos suruošta dail. Antano Petrikonio kūrinių paroda. Turimomis žiniomis, parodan atsilankę žiūrovai nupirko 12 paveikslų. Omahos lietuvių mastu matuojant, paroda laikytina pasisekusia.

Vasario 16 minėjimo surengimu savo kadencija baigė bendruomenės valdybą, kurią sudarė: pirm. — P. Adamonis, vicepirm. — J. Povilaitis, sekr. — V. Gaidelis, išd. — J. Narakas ir reikalų ved. — S. Petrulis. Ši patyrusių ir ilgamečių bendruomenininkų grupė savo darbingumu ir pareigingumu Omahos lietuvių atstovavo be priekaištų.

(vš)

HAMILTON

KVIEČIAME VISUS

Balandžio 4-5 dienomis švenčiame Gyvataro 20 metų veiklos sukaktį. Ją atžymėsime šeštadienį vakare šokiais Jaunimo Centre ir sekmadienį koncertu Scott Park auditorijoje.

Dvidešimt metų ilgas laiko tarpas žmogaus gyvenime, dar ilgesnis grupės veikloje. Dar visi gerai prisimename pirmuosius žingsnius — silpnus ir vargingus mūsų tremties gyvenimo pradžioje. Palaipsniui "Gyvataras" augo ir stiprėjo. 20 metų laikotarpyje buvo įvairių momentų: liūdnų ir linksmų, sėkmingų bei mažiau sėkmingų. Laikas užmarštin skandina nesėkmes ir gražieji momentai vis labiau išryškėja. Sėkmė lydėjo mus — daug puikių ir pakilių momentų išgyvenome, ne kartą pajutome, jog verta ir garbinga lietuvių būti, savo liaudies meno turtais kitus žavėti ir patiems pasidžiaugti...

Dabartinės šokėjų eiles sudaro jau Kanadoje gimęs jaunimas ir jų sąstatas bei skaičius žymiai prašoka pirmosios, prieš 20 m. pradžiosios veikti, grupės eilės. Jaunuoliai bedirbdami pasiekia gražių rezultatų. Tačiau jei ne pirmieji žingsniai, ne pirmųjų šokėjų entuziazmas, bei nugalėtos kliūtys, vargu Gyvataras iš viso egzistuotų. Iš mažos ir silpnos šakelės išauga stip-

rus medis, jei jo šaknys giliai įleistos.

Tad mes norime ir tikimės, jog ši mūsų šventė bus visų mūsų senesniųjų bei jaunųjų susiartinimas, bei pabendravimas.

Šiuo viešu atsišaukimu kviečiame visus: buvusios Hamiltono tautinių šokių grupės šokėjus, nežiūrint kiek laiko jie grupėje praleido ir kur jie dabar besirastų; Hamiltono visuomenė, kuri visados mūsų darbui rodė daug pritrimo, kaimyninių kolonijų tautinių šokių šokėjus bei jaunimą, o taip pat ir visus apylinkių lietuvių. Pasikvieskite ir draugus.

Iki Pasimatymo!

Gyvataras

• Mirė Vaclovas Navickas, kovo 10 d. eidamas 64 m. Velionis buvo veiklus visuomenininkas, priklausė eilei organizacijų. Palaidotas kovo 14 d. šv. Jono lietuviškose kapinėse. Mūsų užuojauta žmonai ir kt. giminėms.

• Tautos Fondui vajus, pradėtas kovo mėn. 1 d. eina pilnu tempu pirmyn. Iš aukotojų gaunami užklaimai dėl naudojamų TF lėšų, jų paskirstymo ir pan. Dar kartą primename, kad TF lėšos-aukos naudojamos tik radijo valandėlių Romoj, Vatikane ir Madride išlaikymui, o taip pat Eltos įvairiom kalbom leidimui. Įvairūs gandai dėl LF panaudojimo kitiems reikams neturi jokio pagrindo.

• V. A. Babeckai, susilaukė šeimos prieauglio, o Sandra ir Lilija sau broliuko.

• Gyvataro dvidešimtmetis bus atžymėtas balandžio 4 d. bendru pasilinksminimu Jaunimo Centre ir balandžio 5 d., sekmadienį, Scot Park gimnazijos salėje bus surengtas didelis koncertas.

(kb)

NAUJOS KNYGOS
GAUNAMOS DIRVOJE

• DIALOGAS SU LIETUVIAIS. Bronys Raila. Akimirksnių kronika 560 psl. Išleido Lietuvių Enciklopedijos leidykla. Kaina \$7.00.

• NEMARIOJI ŽEMĖ. Lietuva' pasaulinės poezijos posmuose. Antologija. Sudarė Alfonsas Tyruolis. Išleido Lietuvių Enciklopedijos leidykla. 176 psl. Kaina \$5.00.

• POEZIJOS PILNATIS. Bernardas Brazdžionis. Eilėraščių rinktinė. Ilustracijos A. Dociaus. 592 psl. didelio formato. Kaina \$10.00.

• REZISTENCIJA. R. Spalis. Romanas. 430 psl. Išleido Viltis. Kaina \$6.00.

• LITHUANIA 700 YEARS. Redagavo dr. A. Gerutis. Anglų kalboje. 476 psl. didelio formato. Išleido Lietuvos Nepriklausomybės Fondas. Kaina \$12.00.

REZISTENCIJA

R. SPALIS

VYT. ALANTAS

IPOLITO ARBUTO didysis laimėjimas

(3)

Arbutas tuojau pamatė už baro besėdinčius tris vyrus: Grincelį, Buišą ir Nemuno Aido redaktorių Jotautą. Daugiau žmonių bare nebuvo. Arbutas vykusiai suvaidino maloniai nustebusį, kad taip netikėtai sutinkąs savo draugus ir apžergęs kėdę šuktelėjo barininkui:

-- Visiems po konjaką! Atžymėkime šį draugišką susitikimą!

Apsnūdusi kompanija staiga atgijo: prasidėjo traškos kalbos visuomeninėmis temomis. Arbutas buvo visuomenininkas su didele patirtimi. Kur tik jis pasisukdavo, ten tuojau kalbos nukrypavo į viešuosius reikalus. Kaip tūlas būna gydytojas, inžinierius ar mokytojas taip Arbutas buvo visuomenininkas. Lietuvoje jis buvo miško žmogus, eigu- gulis, bet išeivijoje savo profesijos pritaikinti negalėjo ir, būdamas patriotas ir veiklaus būdo, nukrypo į visuomeninį darbą ir ypačiai jam atsidėjo išėjęs į pensiją. Jei tūlas pensininkas skundėsi nuobodybe ir gyvenimo tuštybe, tai to negalėjai pasakyti apie Arbutą: jis vis bėgo įposėdžius, vis skubėjo ir vis skundėsi neturįs laiko, o tuos nusiskundimus reikėjo suprasti taip, kad, žiūrėkite, koks aš didelis visuomenės veikėjas! Ir po teisybei, niekas to titulo jam per daug ir neginčijo: jis buvo paran-

kus žmogus renkant valdybas, nes renkamas niekad neatsisakinėjo. O išrinktas organizacijų vardu sakė kalbas viešuose susirinkimuose ir privačiuose pobūviuose įvairiomis progomis vis primindamas tėvynės meilę, reikalą darbuotis lietuvybei išlaikyti ir pasmerkdamas tuos, kurie nusigręžia nuo lietuvių veikos ir kultūros ir neremia lietuvių organizacijų.

Ar jis buvo didesnis visuomenės veikėjas ar žurnalistas kartais ir jis pats susvyruodavo. Kaip jis būdavo pageidaujamas organizacijų susirinkimuose, taip būdavo laukiamas svečias ir privačiuose pobūviuose -- vestuvėse, išleistuvėse, vardinėse, krikštynose -- nes viską sąžiningai aprašydavo spaudoje ir niekad neužmiršdavo pasirašyti savo rašinius pilna pavarde: Ipolitas Arbutas. Šiaip jau visuomenės akyse jis dėjos esąs labai kuklus ir, tur būt, net ir kankinamas nebūtų prisipažinęs, kad juodu, riebiu šriftu atspausdinta laikraštyje jo pavardė visada įj nudiegdavo aštriui, saldžiu šiurpeliu, kaip kad ištroškusį alkoholiką degtinės stiklelis arba narkomaną narkotikų tablete.

Po trečio stikliuko vyrų liežuviai ėmė atsižaboti, bet kadangi Arbutas vaišino, tai nors Grinceliui ir Jotautui labai magėjo liežuviai mestis į gražbylstę, tačiau kol kas valdėsi, leisdami reikštis pačiam "fondatoriui". Arbutas išgerdavo, bet visuomenininko orumas jam niekad neleisdavo nusigerti pavirstinai. Ypačiai jis būdavo santūrus, kai turėdavo padaryti, kaip jis Grinceliui sakdavo, "diplomatinių ėjimų". Susitikimą su tais vyrais jis kaip tik ir laikė "diplomatiniu ėjimu". Ragindamas gerti kitus pats atsikalbinėjo teisindamasis, kad vakar paėmęs per daug, nors iš tikrųjų vakar jis visai nebuvo gėręs.

Kai pagalios Grinceliui ir Jotautui trūko visi

varžtai, ir jie nebesivarždami ėmėpasakotis plyšdami iš juoko "riebius" anekdotus, Arbutas rymojo užsigulęs ant baro planuodamas savo tolesnę strategiją. Jo pilnas, poriebis, nejudrus veidas truputį blizgėjo, lyg būtų apipurkštas riebiu tirpalu ir, per šali žiūrint, atrodė, kad jo sunki, apkūni figūra kažkaip susilieja su baro aplinka, nors iš tikrųjų jis galvojo greit ir nuosekliai. Jam šmėžtelėjo mintis, jog jis turįs čia tarti svarų ir autoritetingą žodį, kad Buiša ir Jotautas įsitikintų, koks jis būtų geras Užnemuniečių Klubu pirmininkas. Juk tam jie čia ir susirinko.

Šiaip jau kalbėdamas susirinkimuose Arbutas buvo išsidirbęs savo kalbų stilių ir turinį. Kadangi įvairūs minėjimai kartodavosi kasmet, tai jis savo archyvelyje turėjo pasirašęs visą eilę kalbėlių, kurias pasakydavo atitinkamuose susirinkimuose su mažais pakeitimais. Auditorija mandagiai nuplėdavo lengvai atsidusdama, kad kalba nebuvo ilga: mat, Arbutas ilgų kalbų nesakydavo gal ne dėl to, kad nebūtų turėjęs minčių, bet kaip jis pats galvodavo, dėl to, kad dideli išminčiai toli gražu ne visi buvo dideli plepia. Kitą dieną draugai parašydavo laikraščiuose, kad "nepailstamas visuomenės veikėjas Ipolitas Arbutas pasakė didžiai reikšmingą patriotinę kalbą, kurią susirinkusi visuomenė išklaušė su dideliu susidomėjimu ir palydėjo triukšmingu plojimu".

-- Sakau, mūsų tauta atsidūrė kryžkelėje! -- trinkelėjo kumščiu į barą Arbutas pažvelgdamas į savo bendrus. -- Mūsų tauta atsistojo prie bedugnės. Būti ar nebūti, štai, kokią problemą mes šian dien sprendžiam! Bet jei mes dirbsime vieningai, jei eisime ranka į ranką, laisvės aušra mums vėl nušvis.

(Bus daugiau)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **SLA 14 kuopos** susirinkimas įvyks kovo 22 d. Lietuvių Salės svetainėje. Pradžia 12 val. Darbotvarkėje: SLA Pildomosios Tarybos narių ir kitų pareigūnų rinkimai; kuopos atstovų-deleгатų į SLA Seimą rinkimai; kuopos svarbesniųjų reikalų aptarimas ir apdraudų mokesčių priėmimas. Susirinkimą užbaigus, įvyks kuklios vaišės.

Nariai ir narės kviečiami šiame susirinkime būtinai dalyvauti. Kvietimai šiuo reikalu nesiunčiami.

• **Koncertas atšauktas.** B. Smetonienės piano klasės mokinių koncertas, turėjęs įvykti ši sekmadienį, nukeltas į tolimesnę datą.

• **Lake Opera Theatre** kitą šeštadienį, kovo 28 d. kviečia audicijai dainininkus, norinčius dainuoti 1970 m. pastatyme Mozarto operoje "Cosi fan tutte", gruodžio 10 ir 12 d. Severance Hall. Pastatymui vadovaus Michael Charry.

Audicija dainininkams bus duodama pagal susitarimą tarp 10 v. r. ir 2 v. p. p. kovo 28 d. Severance Hall. Dėl susitarimo skambinti 231-7300. Turi mokėti dainuoti ariją anglų kalboje, o principinėms roloms gali dainuoti ir kitoje kalboje.

• **Filmas "Lietuvos tragedija"** dėl techniškių klūčių balandžio 5 d., nebus rodomas.

Šv. Kazimiero lit. mokyklos tautinių šokių grupė ŠOKTINIS, filmuojamas WEWS televizijos studijoje, kurį matysime spalvotoje programoje šį sekmadienį, kovo 22 d. 1 val. (Polka Varieties, Ch. 5), o balandžio 19 d. drauge su muz. A. Mikulskio vadovaujama mokinių chorą -- mokyklos koncerte. Iš kairės: L. Nykštėnaitė, R. Balytė, I. Šamatauskaitė, programos pranešėjas Paul Wilcox, už jo A. Petrulytė, grupės vadovė J. Kavaliūnaitė, A. Kavaliūnaitė ir M. Ežerskytė.

J. Vyšnio nuotrauka

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskit savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiektis su Maskva suteiks jums žinias apie kelionės paruošimą. Atsilankyt arba skambinkit mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE CLEVELAND, OHIO 44114 TELEF. 621-6036

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

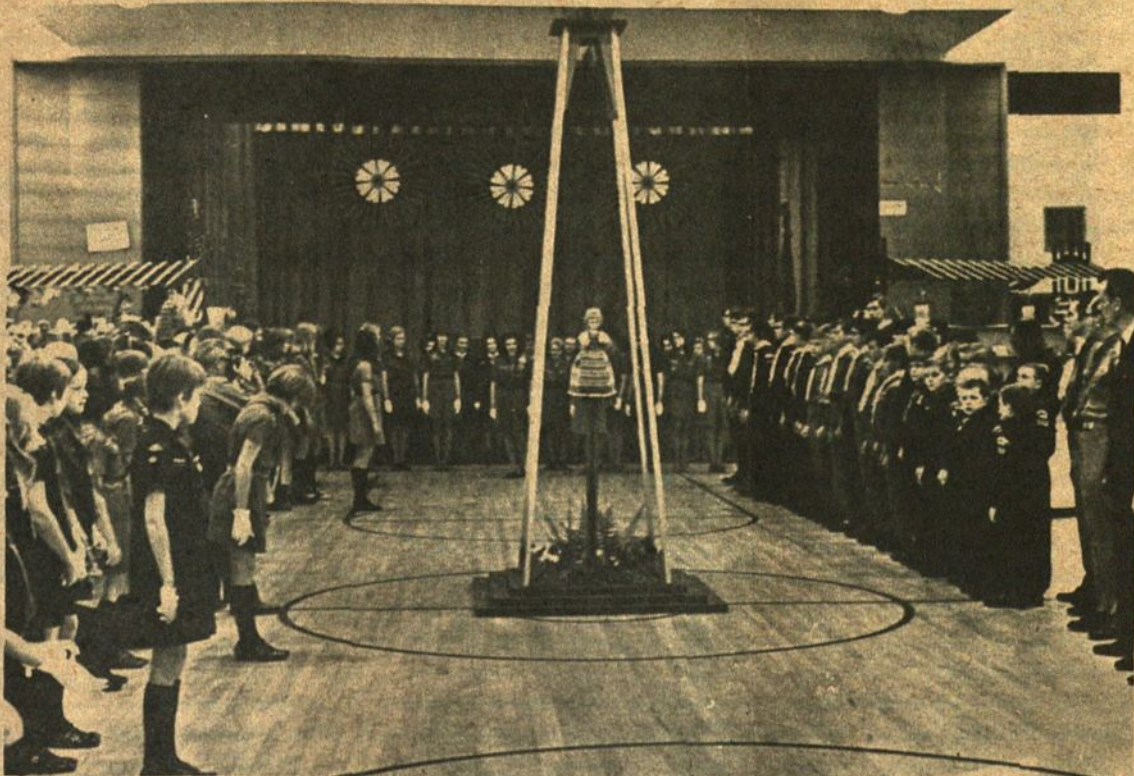
6835 Superior Ave. Telef. 391-1143 Cleveland, Ohio

Kviečia visus tapti klubo nariais.

Palaiykdami Klubą — kartu paremsime Clevelando lietuvių organizacijas.

Pentktadieniais galima vaišintis bulviniais blynais, dešromis, virtiniais ir kepta žuvimi. Kitomis dienomis įvairūs kiti valgiai.

Visi susitinkame Lietuvių Klube!

Iškilmingoji programos dalis Kaziuko mugėje.

J. Carlos nuotrauka

DŽIŪGAUJAMA KAZIUKO MUGĖ

Bendromis visų Clevelando skaučių ir skautų jėgomis surengtoji tradicinė mugė sušvito Naujosios parapijos salėse kovo 14 d.

Apie 200 skaučių ir skautų rikiuotėmis punktualiai įvygiavo į salę. Pagirtinas punktualumas, lietuviškame Clevelande labai retas. Po trumpo sveikinamojo tuntininkės N. Kersnauskaitės žodžio nuotaike, bet irgi trumpai prabilo rėta viešnia — naujoji vyriausia skautininkė L. Milukienė ir perkirpdama kaspiną atidarė iškilmę.

Įvairiausi įreminimai, pastovai, aplankai, žiogriai, stalai, staliukai — nepaprastai puošnūs. Viskas labai

LSS Vyr. Skautininkė L. Milukienė, atidarydama Kaziuko mugę kerpa juosta. Kairėje stovi Neringos tunto adjutantė Eglė Giedraitytė, toliau J. Ignatavičiūtė ir dešinėje tuntininkė Nijolė Kersnauskaitė.

J. Carlos nuotrauka

skoningai įvairuoja. Bene didžiausi nuopelnai čia būtų patyros stilisto ir kantarų kūrėjo inž. E. Kersnausko. Prekių gi gausa tokia, kad net rūšimis nei suskirstyti nei suskaičiuoti neįmanoma. Mirgėti mirga stambios dovanos, smulkios dovanėlės, nėriniai, lėlės tautiniais drabužiais, meginiai, paveikslai, drožiniai, Vilniaus verbos, siuviniai, gėlės, žaidimėliai, grybai, gražmenos, skanskoniai ir t.t. Gyva prekyba maloniai vilioja tiek suaugusius svečius, tiek vaikus, tiek pačius mažiausius. Visi jūdri ir linksmi. Atrodo, kad visa kas bus greitai išparduota.

Valgykla visą laiką perpildyta, nors lankytojai skuba pasistiprinti ir pasmaguriuoti. Patiekalų gausybė galėtų patenkinti net ir išlepintą skonį. Apstūs skanėstai masina labai patraukiai. Jaukiai aptemdyta jaunimo kavinė irgi šventiškai nuteikia poilsio valandėlėmis besidžiaugiančius.

Lėlių teatre daug sąmojo ir nepigų pokštų. Vaidinta Rūtos didžioji svajonė — I. Bublėnės ir Raudona kepuraitė — grožišku pavidulu suderinta A. Miškinienės. Židiničių vaizduota įdomiai ir originaliai. Techniški R. ir H. Tatarūnų darbai tikrai įtikinami. Puikus juokdarys — G. Kijauskienė. Ir povyza, ir gyvumas, ir taiklios improvizacijos sužavėjo žiūrovus, smagiai beįveikdami juos pertraukų metu.

Pagaliau svarbiausioji programos dalis — apytikriai laužas, t. y. dainų su gitarų palyda ir eilėraščių pynė. Išpūdziai malonūs ir kartais jaudiną. Šauniai pasirodė solistės dainininkės, grupės, deklamuotojos ir kt. Turinyje uoliai parinkta kūryba, žadinanti patriotizmą, pamaldumą, tėvynės ilgesį... beveik... iki ašarų, jaunatvės ryžtą ir skaidrią linksmybę. Visa tai dažnai švelnu, lyriška ir dariniai atliekama. Kai kuriais atvejais jau peržengta mėgėjiškumo ribos ir pasiekta

didesnio tobulumo. Plota visiškai nuoširdžiai. Visa šita pynė rūpestingai sudaryta idėjiškos pasiuntėlės tuntininkės N. Kersnauskaitės.

Naujovė — skudučių "orkestras". Net 22 skautai su 66-ais instrumentais. Mokytojas ir dirigentas — muz. A. Mikulskis. Jau daug pasiekta, daug laimėta. Nugalėta net kai kurios sunkesnės dalys. Muzikalumo lavinimas pavyzdingas. Skambesiai švarūs, lengvi, be aštraus skardumo. Pelnyta prašmatnus bisas.

Pagerbus brangią viešnią — vyriausią skautininkę L. Milukienę ir įteikus jai gėles, iškilmė baigta įprastinėmis apeigomis.

Mugę aplankė iš Clevelando ir apylinkių per 500 svečių, kurių tarpe buvo žymi dalis ir kitų tautybių. Drąsiai galime tarti, kad viešumoje pasirodyta gražiai ir pakiliai. Tuo galime didžiulius.

Tėvams priklauso didžiulė padėka ir linkėjimas visados šitaip nuteikti savo šeimų skaites bei skautus, kad dar stipriau ir kilniau skautybė klestėtų.

Vladas Braziulis

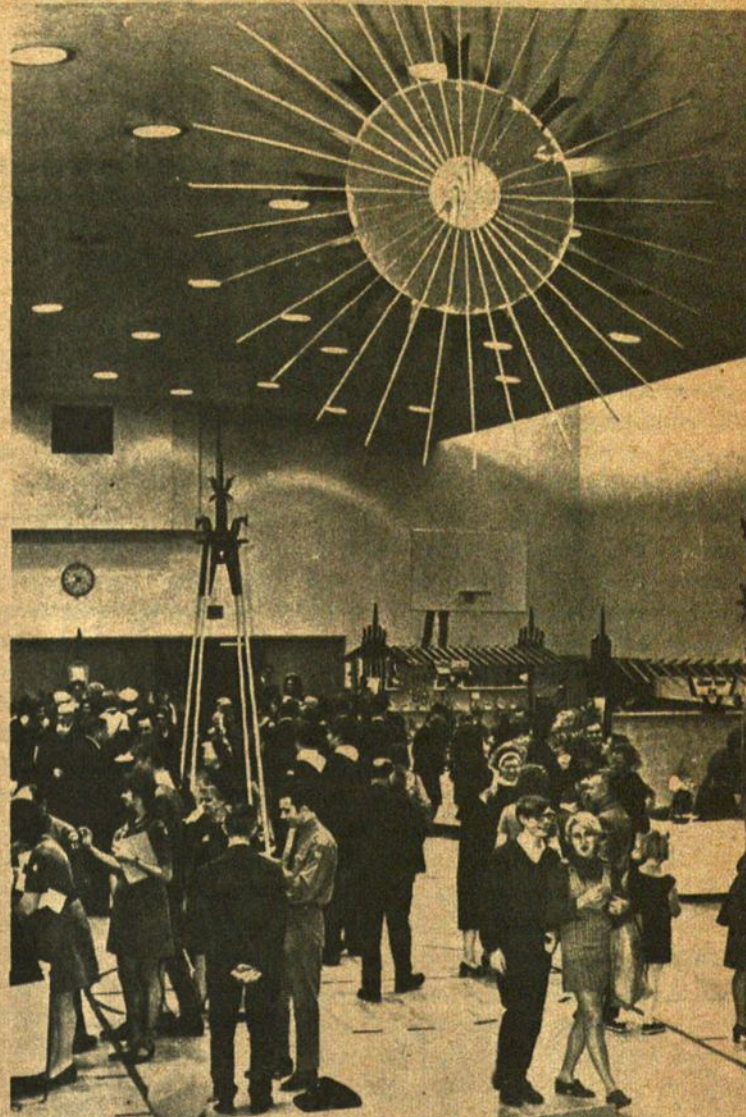
MOTERYS PADARĖ GERĄ PRADŽIĄ

Lietuvių Moterų Klubas — ankstyvosios išeivijos dukterų organizacija — pirmutinis užsisakė bilietus balandžio 22 d. Kultūrinių Darželių Federacijos dvimėniniame valdybos įvesdinimo bankete.

Tai pirmas atsitikimas lietuvių tarpe 40 metų kultūrinių darželių gyvavimo istorijoje vaišinti virš 20 tautybių atstovus, kurie vadovauja savo kultūriniais darželiams.

Federacijos pirmininkas adv. Brinsky paskyrė mūsų darbščią p. Ritą Premeneckienę banketo rengimo pirmininke, ir mūsų kultūrinio darželio valdybos nariai su ja susitarė rengia tą banketą gražioje salėje, gavę Grandinėles sutikimą išpildyti svečiams žavinčių tautinių šokių programą.

Įdomus dalykas, kad toje

Detalė iš Kaziuko mugės Clevelande.

J. Carlos nuotrauka

Kultūrinių Darželių Federacijoje atstovauja savo tautas moterys: taip yra suomių, estų, vengrų, žydų, lenkų, vokiečių ir kitų. Jų vyrai yra kokie nors profesionalai, suomės vyrai yra Suomijos konsulas Walter Maky ir t.t. Moterys sudaro ir federacijos valdybą daugumoje. Čekų darželio atstovas yra Ralph J. Perk, italų ir airių atstovai — miesto teisėjai.

Dalyvavimas lietuviškoje aplinkumoje, daugeliui bus visai nauja įdomybė.

Reikia tikėtis, kad ir mūsų profesionalai, inteligentija, organizacijų vadai ir veikėjai ir bendrai visuomenės norės tokioje pramogoje dalyvauti. Bilietai po \$3.50, stalai po 8 asmenis. Užsiskirti galima pas p. Premeneckienę, telefonu 871-4186.

Kviečiame lietuvius rengtis šiam smagiam pobūviui.

K. S. Karpus,
Liet. Kult. Darželio pirm.
Rita Premeneckienė,
banketo pirm.
Juozas Sadauskas,
vicepirm.

• **Petras Kudukis** tiksliai ir tvarkingai užpildo IN-COME TAX blankus, dirbamas su Associated Tax Service, adv. A. Širvaičio įstaigoje 19451 Euclid Ave.

Norintieji pasinaudoti jo patarnavimu kreipiasi į jį: įstaigos telef. 692-1222; namų telef. 932-0959.

Darbo valandos šeštadieniais nuo 10 iki 4 v. p. p., sekmadieniais nuo 1 iki 4 v. p. p. Nuo kovo 30 d. kiekvieną dieną nuo 10 iki 4 v. p. p. Vėlykų šeštadienį ir sekmadienį įstaiga bus uždaryta.

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADETUS INDELIUS.

Už paprastus indėlius moka 5%

Už įvairius taupymo sertifikatus moka

nuo 5 1/4 iki 7 1/2%

Viesiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gautum didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

**BALUČIO PAMINKLO
FONDUI IŠ BALTIMORĖS
GAUTA \$55**

ALT S-gos Baltimorės skyriaus kasininkas J. Kučiauskas prisiuntė skyriaus auką \$50 Balučio paminklo fondui ir P. Jaro, to skyriaus garbės nario, \$5.

Anksčiau jau buvo pasiūsta į Londoną \$150. Prie to dar paskelbtos gautos aukos sudarė \$173. Pridėjus baltimoriečių \$55 pasidarė jau \$228.

Kadangi noriu greičiau išsiųsti ir naujai gautas auksas paminklo fondui, prašau dar norinčius prisidėti siųsti mano vardu Dirvos adresu.

K. S. Karpus

NEW YORK

• **Batuno Lietuvių Sekcijos** narių metinis susirinkimas įvyksta sekmadienį, kovo 22, 4 val. popiet, Mas-peth lietuvių parapijos salėje. Bus pranešimai apie Batuno veiklą, jo ateities darbo planus ir bus renkami kandidatai į Batuno direktoriatą, kuris bus išrinktas Batuno metinės visuotinės konferencijos metu š. m. balandžio 18 New Yorke. Šis susirinkimas yra viešas ir į jį yra kviečiami visi lietuviai.

• **Šeštoji madų paroda** New Yorke rengiama šių metų balandžio mėn. 19 d. puošnioje Le Cordon Bleu salėje. Parodos tikslas paremti mergaičių stovyklos "Neringa" statybą. Parodos rengimo komitetą sudaro: R. Alinskienė, I. Dičpinigaitienė, V. Jocyte-Glaser, F. Ignaitienė, A. Kazickienė, J. Kiaunienė, S. Gedvilaitė-Kernaghan, R. Kudžmienė, A. Sabalienė, D. Skeivytė-Tordhia, N. Ulėnienė, L. Vainienė, M. Varnienė ir J. Vytuvienė.

• **Dail. Vytautas Ignas**, vienas iš stipriausių lietuvių grafikų, dažnai padovanoja savo kūrinius įvairiems lietuviškiems kultūros bei švietimo tikslams. Šiais metais bus proga laimėti dailininko patį naująsias grafikos darbą "Gyvybės Medis" Madų Parodoje New Yorke balandžio mėn. 19 d. Rengimo komitetas nuoširdžiai dėkoja dail. V. Ignui už jo kūrinių.

PADEKA

Balfo New Yorko skyriaus valdyba reiškia širdingą padėką šioms New Yorko moterų organizacijoms, sudariusioms 1969 metų New Yorko Balfo Vajaus Komitetą ir sėkmingai vajų įvykdžiusioms:

Liet. Kat. Mot. Kultūros Draugijai, D. L. K. Birutės Karių šeimų Draugijos New Yorko skyriui, L.M.K. Federacijos New Yorko klubui, Moterų Vienybei, Am. Liet. Kat. Moterų Sąjungos 24 kuopai, 29 kuopai ir 30 kuopai, Skaučių Neringos Tuntui ir S.L.A. moterų 99 kuopai.

**NAUJIEJI LIETUVIŲ
FONDO NARIAI**

Tradicinė Lietuvių Fondo vakarienė su meno programa Čikagoje įvyksta š. m. bal. mėn. 19 d., 3 val. p. p. Personality Lodge banketų salėje, 4740 So. Cicero Ave. Vakarienės proga į LF narių eiles įstojo ir vakarieneje dalyvauja: Įmokėję po \$100.00: Kazimieras Krenčius, Vaclovas Prūsas, Albina Dumbrienė (įamžino savo vyrą a. a. dr. Aleksandrą), Juozas Goceltas, Aleksas ir Elzbieta Šatai, kun. Stanislovas O. Yunker, Vytautas Šoliūnas (įamž. savo tėvą a. a. Florijoną Šoliūną), Lietuvių Moterų Klubų Feder. Čikagos Klubas, Petras ir Jadvyga Gruodžiai, Pranas Prusis, Valerijonas Indrulėnas, Jonas Arvydas Tauras, Teresė Paulionienė įmokėjo \$102.00 ir Olegas Gešventas įamž. savo tėvą a. a. Aleksandrą Gešventą su \$101.00, Pranas ir Hortezia Šapalai įmokėjo \$110, įamžintas a. a. P. N. (pavardės prašė neskelbti) su \$117.00. Po \$200.00 įmokėjo: Liudas Šimaitis, Juozas ir Jolanta Karkliai (įamžino a. a. Klemensą Karklį), Aloyzas ir Elena Puniškai, Ignas Užgiris, dr. Zenonas V. Rekašius. \$500.00 įmokėjo Pranė Petrulienė, įamžindama savo vyrą a. a. ltn. Kazimierą Petrulį. \$600.00 įmokėjo Mateušas Kaupas, įamžindamas savo žmoną a. a. Amiliją su \$300.00 ir pats įsirašydamas į LF narius taip pat su \$300.00 įnašu. Žuvusiems ir mirusiems dėl Lietuvos laisvės Joniškiesiems pagerbti Joniškiesių įnašas — įmokėjo \$750.00, A. ir D. Kurkliai įmokėjo \$100.00. Alytaus Gimnazija (sudėtinis įnašas) \$1,225.

Ta pačia proga savo įnašus padidino:

Romualdas ir Elizabeth Libus iki \$450.00 — įmokėjo \$100.00; JAV C.V. iki \$300.00 — įmok. \$100.00; Algirdas ir Viktorija Karaičiai iki \$200.00 — įmok. \$100.00; Šveikšnos Gimnazija (sudėtinis įnašas) iki \$1,860 įmok. \$1,215; dr. Zigmąs ir Marcelė Rudaičiai iki \$725.00 — įmok. \$100.00; Marcelinas Rimkus iki \$200.00 — įmok. \$100.00; Alfonsas ir Ona Kinduriai iki \$600.00 — įmok. \$100.00; Kostas ir Kotryna Repšiai iki \$300.00 — įmok. \$100.00; Beverly Shores Liet. Klubas iki \$435.00 — įmok. \$100.00; Union Pier, Liet. Vasarviečių Sav. D-ja iki \$200.00 — įmok. \$100.00; dr. Juozas ir Barbora Plikaičiai iki \$1,550 — įmok. \$150.00; E. St. Louis Liet. Mokykla iki \$250.00 įmok. \$100.00; A. M. (pavardės prašė neskelbti) iki \$1,000 įmok. \$400.00; Mykolas ir Amalia Jagučiai iki \$500.00 įmok. \$250.00; Henrikas Daras iki \$200.00 įmok. \$100.00; LB E. St. Louis apyl. iki \$1,600 įmok. \$100.00; Gustonių Sodžius (sudėtinis įnašas) iki \$1400 įmok. \$150.00; Juozas Blazys iki \$600.00 įmok. \$300;

Detroit Kaziuko mugės atidaryme LB atstovas K. Keblys, kaspina perkirpusi Detroito burmistro dukte Paula Gribbs, tuntininkė A. Tamulionytė ir svečiai klausosi naujojo Baltijos tuntininko A. Vela-vičiaus žodžių.

Sen. Britanijos Liet. Klubas iki \$700.00 įmok. \$100.00; Vytautas ir Salomėja Janulaičiai iki \$800.00 įmok. \$300.00; Justas Strimaitis iki \$30.00 įmok. \$100.00; Vytautas Sinkus iki \$300.00 įmok. \$100.00; Bronius ir Marija Macianskai iki \$200 įmok. \$100.00, Marquette Parko Liet. Mokykla iki \$839.24 įmok. \$162.64; Kazys Meškionis iki \$400.00 įmok. \$100.00; Antanas Balčiūnas iki \$400.00 įmok. \$100.00; Paul Vileita iki

\$260.00 įmok. \$160.00; Nijolė ir Liudas Kairiai iki \$200.00 įmokėjo \$100.00. (Sk)

• **Lietuvių Fondo** tradicinė vakarienė su menine programa įvyksta š. m. balandžio mėn. 19 d., 3 val. vakaro Čikagoje, Personality Lodge banketų salėje, 4740 So. Cicero Ave. Čikagos ir apylinkių lietuviai ir organizacijos kviečiami vakarienės proga istoti į Lietuvių Fondą ir

dalyvauti vakarieneje. Gali dalyvauti ir ne nariai. Jiems įėjimo auka \$10.00. Vakarienei užsiregistruoti reikia ne vėliau kaip iki š. m. balandžio mėn. 15 d. Registracijos bei informacijos reikalu kreiptis į LF būstinę, 6643 S. Maplewood Av., Chicago, Ill. 60629, telef. 778-2852 arba pas vietos LF vėjaus komitetus bei įgaliotinius. (Sk)

SVARBUS PASITARIMAS

Š. m. kovo mėn. 22 d., 12 val., sekmadienį Čikagoje, Jaunimo Centre, kamb. B-2, kviečiamas Lietuvių Fondo narių ir organizacijų atstovų pasitarimas svarbiais Fondo klausimais. Bus pranešta įdomių žinių iš įvykusio š. m. vasario mėn. 28 d. LF narių visuotinio suvažiavimo. LF nariai, organizacijų atstovai ir visuomenė prašomi pasitarime gausiai dalyvauti.

LILIJOS ŠUKYTĖS KONCERTAS

Š. m. balandžio 5 d., 7 val. p. p. Čikagoj, Orchestra Hall, įvyksta New Yorko Metropolitan Operos so-

KORP! NEO-LITHUANIA FILISTERIAMS!

Visiems ir visur gyvenantiems!

A. A. BRONIAUS K. BALUČIO paminklui Londone pastatyti reikalingi pinigai. Tad kreipiamės į visus laisvame pasaulyje esančius filisterius-es prašydami prisidėti pagal savo išgales aukomis, kad KORPORACIJOS GARBES NARIUI pagarba paminklo pavidalu būtų širdingai paliudyta — paminklas pastatytas, kurį jau parūpino nepriklausomos Lietuvos Londono atstovybė.

Visus filisterius-es prašome siųsti čekius ar Money Order Korp! Neo-Lithuania Filisterių Sąjungos New Yorke išdininkui šiuo adresu:

Mr. Juozas Maurukas
84-23 116th Street
Richmond Hill, N. Y. 11418

Čekius ir money orderius rašyti Juozo Mauruko vardu.

Korp! Neo-Lithuania Filisterių Sąjunga
New Yorke

Saugus ir pelningas santaupų investavimas į nekilnojamąjį turtą

Jūs gaunate Kalifornijos valstybės įstaigose įregistruotą nuosavybės lakštą, be Jūsų sutikimo ar su Jumis neatsiskaičius niekam neperleidžiamą. Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės į mus, lietuvių įkurtą ir vadovaujamą investavimo Bendrovę

RUTA Inc., 3002 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, Calif. 90404
Tel.: (213) 828-7525

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYNS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vésinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai.

35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

Cleveland, Ohio

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

listės Lilijos Šukytės koncertas. Koncerto pelnas skiriamas paremti lietuvių kalbos lektūros įvedimą Chicagoje Universitete. Dalyvaujami koncerte ne tik išgarsinti solistės Lilijos Šukytės dainos menai, bet kartu paremsime mūsų pastangas lietuvių stiprinti.

Bilietai gaunami: Margniuose, 2511 W. 69th St., tel. 778-4585 ir Lietuvių Fonde, 6643 S. Maplewood Ave., telef. 778-2858.

FEMALE

BINDERY- JOURNEYWOMEN ONLY

TOP PAY
FRINGE BENEFITS
MODERN WORKING AREA
EXCELLENT
CONDITIONS

BIMCO FINISHING

47 Piquette
Detroit, Mich.
(313) 871-3644

HELP WANTED MALE

WANTED IMMEDIATELY
1ST CLASS SKILLED
MOLD MAKERS
For Plastic Molds & Die Cast, Steady day work, & fringe benefits.
K-R MOLD INC.
17331 Dean, Detroit, Mich.
(313) 368-1665 (22-28)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
or
1ST CLASS SKILLED
TOOL & DIE MAKERS
Experienced in form tool & Machinery rebuilding ability
AUTOMATIC SCREW MACHINE
SET UP
and operators and trainees.
For Acme & Cone Automatics.
Excellent fringe benefits, hourly rate, Steady employment, Full or part time.
Southeast location
BARMATIC PRODUCTS CO.
13605 Union Ave.
CLEVELAND, O. (21-27)

DIE MAKERS TRYOUT BORING MILL PUNCH FINISHERS

58 HOUR WEEK
LONG PROGRAM

ACTIVE TOLL & MFG. CO.
11785 FREUD
DETROIT, MICH.
(313) VA 2-8900 (22-29)

KNYGA, APIE
KURIĄ VISI
KALBA...
AR TURITE?

REZISTENCIJA

ROBERTAS

R. SPALIS

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. pinigais/čekiu, už kuriuos prašau atsiųsti:

..... egz. R. Spalio romaną "Rezistencija"
Kaina 6 dol.

Mano adresas:
(pavardė ir vardas)

.....
(namo numeris ir gatvė)

.....
(miestas ir valstybė, zip Nr.)

Tėveliui

ANTANUI KASPERAVIČIUI

mirus, mūsų mokytojai LIVIJAI KASPERAVIČIŲTEI, jos mamytei, sesutei, broliams ir visiems kitiems giminėms reiškiamė gilią užuojautą

GRANDINĖLĖ